

1905
ΠΑΠ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(ΗΡΟΔΟΤΟΥ, ΟΜΗΡΟΥ)

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

ΚΑΙ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΕΝ ΠΑΡΑΒΟΛΗ: ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Γυμνασιάρχου

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

—44— Ὀδὸς Σταδίου —44

1905

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὴν γραμματικὴν ταύτην συγγραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀδόλφου Καιγίου γερμανιστὶ ἐκρίναμεν καλὸν νὰ μεθερμηνεύσωμεν ἐκ τῆς τετάρτης ἐκδόσεως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν χάριν τῶν τῷ πρώτῳ διδασκομένων τὸν Ἡρόδοτον καὶ τὸν Ὅμηρον μαθητῶν, τὸ μὲν διότι εἶνε εὐσύννοπος καὶ ἀκριβής, τὸ δὲ διότι περιέχει χωρὶς μὲν τοῦ Ἡροδότου, χωρὶς δὲ τοῦ Ὀμήρου ἐκεῖνα μόνον ἐκ τοῦ τυπικοῦ καὶ τῆς συντάξεως, ἅτινα ἢ ὅλως διάφορα ἢ σπάνια εἶνε ἐν τῇ Ἀτικῇ διαλέκτῳ, ἐκ δὲ τῆς γλωσσολογίας τὰ ἀναμφισβήτητα ἤδη πορίσματα αὐτῆς ἄνευ θεωριῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Νοεμβρίου 1897

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(ΗΡΟΔΟΤΟΥ)

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΑ

§ 1. Φωνήεντα

1. Ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀττικοῖς μακροῦ $\bar{\alpha}$ παρ' Ἡροδότῳ σχεδὸν πανταχοῦ ὑπάρχει ἢ π.χ. *φιλήν, χώρη, προήγμα, νεηνίης, ἠήρ, τριήκοντα, θηίδιος, Σπαρτιήτης, Σαρδιηνός, διήκονος, λάθρη, λίην, Θρηῖξ, ἴησομαι, πειρώσομαι, ἀνεξήρηνα, ἐκέρδηνα κλπ.*

Σημ. Τὸ παρ' Ἀττικοῖς $\bar{\alpha}$ ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, εἰς προέρχεται α') ἐκ συναιρέσεως ἢ κράσεως, ὡς *μῆᾶ, ὄρᾶς, ἐλλᾶ, τᾶλλα, τᾶκει, ῥ'* ἐξ ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως, ὡς τὰς γεφύρας, πᾶς, λέξας, ποιήκῃσι.

2. Παρ' Ἡροδότῳ τὸ η ὑπάρχει καὶ ἀντὶ τοῦ παρ' Ἀττικοῖς ᾧ π. χ. 1) ἐν τοῖς *πρύμνη, πρόρη, Σμύρνη, Ἰστιαίη, Μηδείη* 2) ἐν τοῖς ἀπὸ τοῦ νοῦς καὶ πλοῦς, ζοῦς, συνθέτοις, οἷον *εὐνοίη, προνοίη* (ἀλλὰ *διάνοια*), *ἄπλοίη, παλιροοίη* 3) ἐν τοῖς *ἀληθείη, ὑγμείη, ἱερεΐη* (ἀλλὰ *βασιλεία*).

3. Πολλάκις παρ' Ἡροδότῳ ὑπάρχουσιν ἀντὶ τῶν παρ' Ἀττικοῖς φωνηέντων ἄλλα φωνήεντα π. χ.

α ἀντὶ τοῦ ϵ ἐν τοῖς *μέγαθος, τάμνω, τραίπω* (ἐν τῷ ἐνεστῶτι, παρατατικῶ καὶ ἄορ. ῥ').

α ἀντὶ τοῦ η ἐν τοῖς *ἀμφισβατέω, μεσαμβροίη, λάξομαι, λάξις*.

α ἀντὶ τοῦ $\omicron$ ἐν τοῖς *ἄρρωδέω, ἄρρωδίη*.

- ε άντι τοῦ ᾱ ἐν τοῖς ἔρσην, τέσσερες, τεσσεράκοντα — μάλι-
στα πρό φωνήεντος ἐν τοῖς κέρεος, γέρεα,
(§ 5,2), ἐν τῷ ἰστέαται (§ 1,γ'), ὄρέω (§ 9,1).
- ε άντι η ἐν τοῖς ἐσσόομαι (=ήτταόμοι, ἀλλά συνηθέ-
στατα ἥσσω).
- ε άντι ο ἐν τῷ πεντηκόντερος.
- ε άντι ει ἐν τῷ κρέσσων, μέζων, πλέων—ἐπιτήθεος, τέ-
λεος κλπ. — ἐν τῷ θήλεα, ταχέα—ἐν τῇ ἔς,
ἔσω—ἐν τῷ ἔωθα, δέξω, ἔδεξα, δεδέχθαι,
ἐδέχθην (τοῦ δείκνυμι).
- ι άντι ε ἐν τῷ ἰσίη, ἐπίσιος, ἰσιάω—Ἰσιαιός.
- ι άντι ιε ἐν τῷ ἰρός, ἰρεύς, ἰρήμιον, κατιρώω κλπ.
- ιη άντι ι ἐν τῷ πολίτης.
- η άντι ω ἐν τῷ Ἀμπρακίτης, Μαῖητις.
- ω άντι α ἢ ε ἐν τῷ ζώω (καὶ ζάω) πλώω (καὶ πλέω).
- ω άντι αυ ἐν τῷ θῶμα, θωμάζω, τρωμα, τρωματίζω, δια-
φώσκω.
- ω άντι οη ἐν τῷ ὀγδώκοντα—ἔβωσα, ἐβώθειον, ἐνώσας,
ἐννεώκασι κλπ. (=ἐβόησα, ἐβόθειον, ἐν-
νοήσας κλπ.).
- ω άντι ου ἐν τῷ ὦν, γῶν, οὔκων.
- ει άντι ε ἐν τῷ ζεαί, εἶριον, κεινός, ξεῖνος, στεινός, εἰ-
λίσσω, εἰρωτιάω, εἰρώω, εἶνεκα, εἶνεκεν—εἶ-
νατος, εἶνακόσιοι, ἐπι-εἶνυσθαι (-ἐννυσθαι).
- ηι άντι ει ἐν τῷ βασιλήη, στρατηή κλπ., ἀνδρήιος, ἀ-
χρήιος, Κήιος κλπ., ἀγγήμιον, ἀριστήμιον, ἰρήμιον,
μαντήμιον.
- ηυ άντι αυ ἐν τῷ νηῦς, νηυσίν.
- ου άντι ο ἐν τῷ γούνατα (ἀλλά γόνυ, δόρατα), μοῦνος,
νοῦσος, οὔνομα (οὔνομάζω καὶ δνομάζω),
οὔρος ὄ (=ὄ ῥρος, δηλ. ὄριον) καὶ οὔρος τό
(=ῥρος, δηλ. βουνόν).
- ων άντι αυ ἐν τῷ ἔμεωντιοῦ, σεωντιοῦ, ἔωντιοῦ, ωτύος, τωτύο.
4. Τὰ φωνήεντα, ἕτινα ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ συναϊροῦνται

εἴτε ἐν τῇ κλίσει εἴτε ἐν τῇ ῥίζῃ καὶ ταῖς καταλήξεσιν, ἐν τῇ Ἰωνικῇ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μένουσιν ἀσυναίρετα· π. χ.

ἐν τῷ ἀέκων, ἀείρω, ῥέεθρον, νόος, μελιτοίεις—

ἐν τῷ πολιητέων, ὀστέον, γένεος, γενέων, γένεα, κέρεος,

ἐν τῷ ὀρέομεν, ποιέω, ποιέεις, ποίεε, ποιέη καὶ

ἐν τῷ Ἀίδης, αἴσσω, δηϊόω, χορήζω, Θορήμιξ, Θορήκη, προ-
νήμιον, ῥηίδιος, ὄϊς, διστός, πατρῴιος κλπ.

Τὸ παρ' Ἀττικοῖς εἰς ου συναϊρούμενον εο καὶ εου παρ' Ἡρο-
δότῳ συναϊρεῖται εἰς ευ·

ἐν τῷ πλεῦνος (§ 5, 3), ἔμεῦ, σεῦ, ὅτεν (§ 6).

ἐν τῷ ἐποίειν, ποιεῦμαι, κομιεῦμεθα κλπ. (§ 8, 3).

Ἡ χασμωδία εἶναι συνηθεστάτη, σπανία δὲ ἡ ἔκθλιψις καὶ
ἡ κρᾶσις (πρβ. § 2).

Ἰδιάζουσα εἶνε παρὰ τοῖς Ἴωσιν ἡ κρᾶσις τοῦ ὀ α εἰς ω :

ὠνήρ, αὐτός, τωυτί, τῶπό, τῶρχαῖον, τῶγαλμα.

§ 2. Συμφωνα.

1. Πᾶσαι αὖ παρ' Ἀττικοῖς ἀντωνυμίαι καὶ τὰ ἐπιρρήματα,
ὧν τὸ θέμα ἄρχεται ἀπὸ π, ἔχουσιν ἐν τῇ Ἰωνικῇ κ ἀντὶ τοῦ
π: ὡς κοῖος, ὀκοῖος, κόσος, κότερος, κοῦ, ὄκου, κότε, κῆ. Ἐξαι-
ρεῖται τὸ ὀποδαπός.

2. Ὡσαύτως εὔρηται τὸ

κ ἀντὶ τοῦ χ ἐν τῷ δέκομαι, οὐκί,

τ ἀντὶ τοῦ θ ἐν τῷ αὔτις,

δ ἀντὶ τοῦ σ ἐν τῷ ἴδμεν, ὀδμή,

σσ ἀντὶ τοῦ τι ἐν τῷ θάλασσα, ἐλάσσων κλπ., φυλάσσω, τάσ-
σω, ὀρύσσω,

ξ ἀντὶ τοῦ τι (ἐνίοτε σσ) ἐν τῷ διξός, τριξός.

3. Τὰ **Ψιλὰ** πρὸ δασυνομένου φωνήεντος δὲν τρέπονται εἰς
δασέα, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτά· οἷον

αὐτημερόν, ἐπεξῆς, ἀπικνέομαι, ἐπῆκε, ἐπίεσθαι, ἀπ' οὐ,
μετ' ὀ, οὐκ οἶός τε, κατ' ἄ (=καθ' ἕ).

4. Μετάθεσις τοῦ δασέος γίνεται ἐν τῷ ἐνθεῦτεν, ἐνθαῦτα,
κιδῶν (=χιτῶν).

5. Τὸ ἐφελκυστικὸν ἢ εὐφωνικὸν ν παρὰ τοῖς Ἰωσιν ἐλλείπει. Ὡσπύτως ἐν τῷ ἐνεοθε, πρόσθε, ὀπισθε, κατόπερθε, (ἀλλ' ἀρχήθεν). Ὁμοίως τὸ ς δὲν τίθεται ἐν τῷ ἄχρι, μέχρι οὔτω. Τὸ οὐ εὐρηται πρὸ φωνήεντος καὶ ἄνευ τοῦ εὐφωνικοῦ κ.

ΤΥΠΙΚΟΝ

§ 3. Ὁ **δουκός** ἐν τε τοῖς ὀνόμασι καὶ ῥήμασιν ἐλλείπει.

ΚΛΙΣΕΙΣ

§ 4. Πρώτη καὶ δευτέρα κλίσεις.

1. Ἡ **ἐνική γενική** τῶν εἰς -ης ὀνομάτων λήγει εἰς -εω, ὡς νεηέω, πολιήτεω, Ξέρξεω. Ὁμοίως εἰς -έω καὶ οὐχὶ εἰς -έεω λήγει καὶ τῶν εἰς -έης ληγόντων ὀνομάτων, ὡς βορέω (βορέης), Ἐρμέω (Ἐρμέης).

2. Ἡ **ἐνική αἰτιατική** τῶν εἰς -ης κυρίων ὀνομάτων λήγει ὅτε μὲν εἰς -ην, οἷον Ξέρξην, Λεωνίδαην, ὅτε δὲ εἰς -εα, οἷον Ξέρξεα, Λεωνίδαεα, δεσπότεια.

3. Ἡ **γενική πληθυντική** τῶν πρωτοκλίτων οὐσιαστικῶν τε καὶ ἐπιθέτων λήγει εἰς -εων, ὡς γνωμέων, πολιητέων—ἐσχατέων, διηκοσιέων, πολλέων—ὕμειρέων, αὐτέων, τουτέων—τασομενέων, ἀρπασθεισέων. Ὁμοίως εἰς -εων καὶ οὐχὶ εἰς -εέων λήγουσι καὶ τὰ εἰς -έα ἢ -έη· οἷον θηλέων, χρυσεών.

4. Ἡ **δοτική πληθυντική** τῶν μὲν πρωτοκλίτων λήγει εἰς -ησι, τῶν δὲ δευτεροκλίτων εἰς -οισι· π.χ. χιλήησι δραχμηῆσι—τοῖσι Ἀθηναίοισι.

5. Κατὰ τὴν δευτέραν Ἀττικὴν κλίσιν ὀλίγα ὀνόματα κλίνονται ὡς λεὼς καὶ ληός, νεὼς καὶ νηός, λαγὼς καὶ λαγός, ἀξιόχρεως καὶ συνηθέστερον ἀξιόχρεος, δίμνεως.

Τὸ πλέος (ἐπίπλεος), πλέη, πλέον συνηθῶς εἶνε τρικατάληκτον ἐπίθετον.

§ 5. Τρίτη κλίσις.

Τὰ μὲν ἔχοντα χαρακτηῖρα σύμφωνον (ὕγρόληκτα, ἐνρινόληκτα, ἀφωνόληκτα) κλίνονται ὡς καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ, τὰ δὲ ἀποβάλλοντα σύμφωνον καὶ τὰ φωνηεντόληκτα διαφέρουσι ἰδίως καθ' ὅτι μένουσι ἀσυναίρετα.

1. **Οὐδέτερα** εἰς -ος καὶ ἐπίθετα εἰς -ης:

γένεος, γένει, γένεα, γενέων, — ἀληθέες, ἀληθέας, ἀληθέως·
πρὸς τούτοις δὲ ἀδεῶς, ἀκλεῶς, ἀκλεῖ, ἐνδεῖ.

2. **Οὐδέτερα** εἰς -ας, ὡς γῆρας, γήραος, γήραϊ,

ἀλλὰ κέρασ, κέραος, κέραϊ, κέρα, κερῶν·

κρέας, κρέως, κρέα, κρεῶν, κρέεσι.

3. ἡ ἡώς (= ἄττ. ἔως), ἡοῦς, ἡῶ.

4. Τὰ εἰς **-κλέης** κύρια ὀνόματα κλίνονται:

Θεμιστοκλῆς -κλέος, κλέϊ, κλέα, Θεμιστόκλεες.

5. Τὰ ἔχοντα χαρακτηῖρα -ι φυλάττουσι τὸ *ι* ἐν πάσι ταῖς πτώσεσιν·

πόλις, πόλιος, πόλι, πόλιν,

πόλιες, πολίων, πόλισι, πόλις (πόλιας).

Τὰ **βαρύτενα τῶν ἀφωνολήκτων** εἰς -ις, ὡς τὸ χάρις καὶ ὄρνις, σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν αἰτ. χάριν καὶ χάριτα — ὄρνιν καὶ ὄρνιθα.

6. ὁ πῆχυς, πήχεος, πήχεϊ, πήχυν,

πήχες, πηχέων, πήχεσι, πήχεας.

Ὅμοίως τὸ ἄστν, ἄστεος, ἄστεα.

ἡδύς, ἡδέος, ἡδέϊ, ἡδύν,

ὁ θῆλυς, θήλ. θήλεα.

7. ὁ βασιλεύς, βασιλέος, βασιλεῖ, βασιλέα, βασιλεῦ,

βασιλέες, βασιλέων, βασιλεῦσι, βασιλέας.

8. ὁ ἦρωσ, τὸν ἦρωα καὶ τὸν ἦρων — ὁ πάτωσ, τῷ πάτρῳ, τὸν πάτρων.

9. **Θηλυκά** εἰς ὡ· τῇ ἀπεισοῖ, τὴν Τιμοῦν, τὴν Σαρδώ.

10. Ἄρης, Ἄρεος, Ἄρεϊ, Ἄρεα.

11. ἡ νηϋς, νεός, νηί, νέα, νέες, νεῶν, νηυσί, νέας.

12. ἀντὶ τοῦ ἄρσεν. πολλὸς εὐρηται πολλὰκις πολλός, τὸ δὲ οὐδέτερον εἶνε πολλὸν καὶ πολύ.

§ 6. Παραθετικά. Ἀριθμητικά.

1. Τὰ εἰς -εος καὶ -ήιος(=ἀττ. -ειος) ἐπίθετα, ὡς τὸ ἐπιτήδεος, ἀνδρήιος, φυλάττουσι τὸ ο ἐν τοῖς παραθετικοῖς, καὶ προηγουμένης βραχέιας συλλαβῆς· οἷον ἐπιτηδεότερος, ἀνδροηότερος, οἰκηότατος—ἰρώτατος.

2. ταχύς, συγκρ. ταχύτερος καὶ θάσσων, ὑπερθ. τάχιστος.

3. πολλός, συγκρ. ὄν. πλέων, πλεόν καὶ πλεῦν, πλεόνι, πλέονα (πλέω), πλεόνων, πλέοσι, καὶ πλεῦνος, πλεῦνα, πλεῦνες, πλεύνων, πλεῦνας.

4. Τὸ ἀριθμητικὸν δύο ὅτε μὲν εἶνε ἄκλιτον, ὅτε δὲ κλίνεται: δύο, δυῶν, δυοῖσι, δύο.

ἀντὶ δώδεκα λέγεται δωδέκα—σπανιώτερον τέσσερες, τέσσερα (§ 13).

§ 7. Ἀντωνυμῖαι.

1. Αἱ **προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι** πρὸς τοῖς Ἀττικοῖς τύποις ἔχουσι καὶ τοὺς ἐξῆς ἰωνικοὺς, ὧν οἱ βραχύτεροι τύποι ἐγκλίνονται.

Ἐν. Γ. Δ. Ἀ.	ἐμέο, ἐμεῦ, μεῦ	σέο, σεῦ, σευ τοι	εὐ οἶ μιν
Πλ. Γ. Δ. Ἀ.	ἡμέων ἡμέας	ὑμέων ὑμέας	σφέων, σφεων σφίσι, σφι σφείας, σφεας σφέα, σφεα

μιν = τῷ ἀττ. αὐτόν, αὐτήν καὶ ἐαυτόν, ἐαυτήν.

σφίσι = ἀεὶ τῇ αὐτοπαθεῖ ἐαυτοῖς, ἐαυταῖς.

σφι = αὐτοῖς, αὐταῖς.

2. **Δεικτικά.** Τὸ ἄρθρον ὁ, ἡ, τὸ ἔχει ἐνίοτε δεικτικῆς ἀντωνυμίας σημασίαν. Πλὴν τοῦ ἐκεῖνος εὐρηται καὶ κείνος.

3. **ἀναφορικά.** Ὁ Ἡρόδοτος πλὴν τῶν ὀνομαστικῶν
 ὄς, ἦ—οἶ, αἶ

τὰς ἄλλας πτώσεις ἐκφέρει μετὰ τοῦ τ, ὡς τοῦ, τῆς, τῶν, τά.

Μετὰ τὰς πασχούσας ἐκθλιψιν προθέσεις τίθενται οἱ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενοι τύποι, ὡς ἀντ' ὧν, ἀπ' οὔ, μετ' ἧς κλπ.

Οἱ αὐτοὶ ἄνευ τοῦ ἀρκτικοῦ τ τύποι εὑρηνται καὶ ἐν ταῖς φράσεσιν ἐν φ, ἐς δ, ἐξ οὔ, ἐξ ἄχρι οὔ, μέχρι οὔ, ἕως οὔ.

Σημ. Περὶ τῆς ἀναστροφῆς (τῆς πέρι, τῆς μέτα) πρὸς § 11, 3.

4. Ἡ **τές** ἔχει τοὺς ἰωνικοὺς τύπους τεῦ, τέω, τέων, τέοισι. Ὀμοίως κλίνεται ἡ ἀόριστος, ἀλλ' ἐγκλίνεται.

5. Ἡ **ὄστις** κλίνεται *διευ, διεω, διεων, διέοισι*, πληθ. ὄν. οὐδ. ἄσσα.

§ 8. Ῥήματα.

1. Προσωπικὰ καταλήξεις.

α') κατὰ τὴν § 1, 4 πολλὰ καταλήξεις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συναιρούμεναι παρ' Ἡροδότῳ μένουσιν ἀσυναίρετοι, ὡς φαίνεαι, ἐδέξασ, ἐγένεο (ἀλλὰ καὶ εἴλεν, πύθεν), μενέω, βαλέεις, ἀγγελέονται (ἀλλ' ἀποθανούμενος), αἰρεθέω, φανέωσι, στέωμεν, βέωμεν, θέωμεν (ἀλλὰ καὶ νικηθῆς, φανῆ, ἐκβῆ, ὑποθῆται).

Περὶ τῶν συνηρημένων ἰδ. ἐν § 9. Περὶ δὲ τοῦ ἀττ. μέλλοντος ἰδὲ § 9, 5.

β') ὁ **ἐνεργ. ὑπερσυντέλικος** ἔχει τὰς καταλήξεις -εα, -εας; εε, -εατε, -εσαν, ὡς εἴωθεα, ἐπεπιώκεε, συνηδέατε, εἴωθεσαν.

γ') ἀντὶ τῆς νια καὶ νιο παρ' Ἡροδότῳ εἶνε ἢ -αται καὶ -ατο 1) ἐν πάσαις ταῖς εὐκτικαῖς ἀγοῖατο, δεξαῖατο, δυναῖατο, πειρώατο· 2) ἐν τῇ ὀριστικῇ τοῦ παρκακ. καὶ ὑπερσ., ὅπου τὸ μὲν μακρὸν θεματικὸν φωνῆεν βραχύνεται, ὁ δὲ οὐρανισκόφωνος καὶ χειλόφωνος θεματικὸς χαρακτήρ δασύνεται: κεχῦαται, ἀναπεπίαται (περὶ τοῦ ε ἀντὶ τοῦ α ἰδ. § 1, 3), ἠγάαται, ἐπεπειρέατο, εἰτεῖάχατο, τειρῖφαται, ἠγωνίδαται, ἐσκενάδατο (ἄνευ δασύνσεως τὸ ἀπίκαται καὶ ἀπίκατο). Ἐν τῇ ὀριστικῇ τοῦ παθ. ἐνεστ. καὶ παρκατ. τῶν εἰς μι ῤημάτων, ὡς

ιθέαται, ἐδεικνύατο, κατέαται (κάθηνται), ἐκέατο

καὶ μετὰ τοῦ ε ἀντὶ τοῦ α (§ 1, 3).

ἰστέαται, ἠπιστέατο, δυνέαται, ἐπιμπλέατο.

2. Αὔξεις.

α') ἡ **συλλαβικὴ αὔξις** (πλὴν τῶν θαμιστικῶν) μόνον ἔν τισιν ὑπερσυντελικῶς ἐλλείπει, ὡς *καταλέλειπτο, ἀναβεβήκει, ἀλλ' οὐδέποτε ἐν τῷ ἔλεγον, ἔπεισα, εἶχον, εἶδον κ. ἄ.*

β') ἡ **χροنيκὴ αὔξις** οὐδέποτε παραλείπεται ἐν τῷ παρατατικῷ ἦσαν καὶ τῷ ἀορ. ἤλασσα, ἤλθον. Τινὰ δ' ὅμως ῥήματα οὐδέποτε αὐξάνονται ἐν τοῖς ἱστορ. χρόνοις, ἄλλα δὲ ὅτε μὲν αὐξάνονται, ὅτε δὲ οὐχί.

γ') τὰ **θαμιστικὰ** εἰς -σκον, -σκόμην οὔτε συλλαβικὴν οὔτε χρονικὴν αὔξιν δέχονται· οἷον ἄγεσκον, ἔχεσκον, ὀδυρέσκετο, μένεσκον, πέμπεσκε, ποιέεσκον, λάβεσκον.

δ') τὸ **ὄράω** ἐν τῷ παρατ. αὐξάνεται χρονικῶς ὄρων(ῶρον).

§ 9. Συναρηγμένα.

1. Τὰ εἰς **-άω** συναιροῦσι τὸ μὲν α + ε εἰς ᾱ καὶ πολὺ συνήθως καὶ τὸ α + ο εἰς ω· πρὸς τούτοις εὑρηται πολλάκις τὸ ε ἀντὶ τοῦ α πρὸ ἐπομένου ο· π. χ.

Ἔνεστ. ὄρῶ, ὄρᾱς, ὄρᾱ, ὄρέομεν, ὄρᾶτε, ὄρέουσι.

Παρατ. ὄρεον, ὄρας, ὄρα, ὄρέομεν, ὄρᾶτε, ὄρεον.

Πρὸς δὲ ὄρῶ, ὄρῶμεν, ὄρῶσι, ὄρων, ὄρῶμεν κλπ.

Εὐκτ. ὄρῶην κλπ., νικῶεν, τιμῶτο.

2. Τὸ ἀττικὸν **χράομαι** παρ' Ἡροδότῳ *χρέωμαι, χρᾶται, χρεώμεθα, χρᾶσθε, χρέωνται, χρεώμενος, ἐχρέωντο, χρᾶσθαι, καὶ χράω, χρᾶς, χρᾶ.*

3. Τὰ εἰς **-εω** ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν συναιροῦνται, ὡς *ποιέω, ποιέεις, ποιέη, ποίεις, πλέειν, ἀλλὰ καὶ δεῖ, ἔδει—τιθεῖ, εἵθει.* Πολλάκις τὸ **-εω** καὶ **-εου** συναιροῦνται εἰς **-ευ**, ὡς

ἐποίευν, ἐκαλεῦντο, ὑπισχνέμεναι, ποιεῦσι, λυπεῦσα.

Ἄντὶ τοῦ **-έσαι** καὶ **-έσο** γίνεται **-έαι** καὶ **έο**, ὡς *διαίρεαι, φοβέαι, φοβέο.*

4. Τὰ εἰς **ὄω** συναιροῦνται πανταχοῦ, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ,

διαφέρουσι δὲ μόνον ὅτι ἀντὶ τοῦ *ου* ἔχουσι καὶ *ευ*, οἷον
 ἔδικαίον, ἔλευθεροῦντο—ἔδικαίεν, ἀξιεύμεναι.

5. Ὁ Ἄττικὸς μέλλων εὐρητὰι συνήθως ἐν τοῖς εἰς-ἄζω
 ῥήμασιν· ὡς ἀποδοκιμᾶ, δικᾶν, καὶ ἐν τοῖς εἰς -ίζω, ὡς νομοῦ-
 μεν, μακαριεῖν, κομιεύμεθα, ἔξανδροποδιεῦμαι.

§ 10. Ῥήματα εἰς -μι.

Τὰ εἰς *μι* ῥήματα παρ' Ἡροδότῳ σχημακτίζουσι πλείονας ἢ
 παρὰ τοῖς Ἀττικαῖς τύπους κατὰ τὰ εἰς -ω συνηρημένα.

1. **τίθημι**, ἐνεστ. ὄρ. γ' ἐν. πρόσ. *τιθεῖ* καὶ *τίθησιν*,
 γ' πληθ. *τιθεῖσι*
 παρκατ. ἐνεργ. *εἰτίθεα*, *εἰτίθεε* (*εἰτίθει*)·
 ἀόρ. μέσ. εὐκ. γ' ἐν. προσθέοιτο.
2. **ἔημι**
 ἐν. ὄρ. γ' ἐν. ἀπιεῖ, γ' πλ. ἀπιεῖσι·
 παρκατ. γ' ἐν. ἀπίει, ὑπ. γ' ἐν. ἀπίη,
 γ' πλ. ἀπιέωσι·
 τὸ μετήμι ἔχει μετ. παθ. πρκ. μεμετιμένος.
3. **δίδωμι** ἐνεστ. ὄρ. *διδοῖς*, *διδοῖ*, *διδούσι*.
4. **ἴστημι** ἐνεστ. γ' ἐν. *ἰσιᾶ* καὶ *ἴσθησι*, πρτ. *ἴσια* καὶ *ἴστη*.
 περὶ τοῦ *ἰστέαται*, *ἰστέατο* ἰδ. § 8, 1, περὶ τῆς
 ὑπ. τοῦ ἀορ. *στέωμεν* § 8, 1· μετ. παρκ.
ἴσιεώς.
5. **δείκνυμι** γ' πλ. ἐνεστ. ὄρ. *δεικνύασι*, *δεικνύουσι* καὶ
δεικνῶσι
 ὡσαύτως ἀπολλῶσι, συρρηγνῶσι κ. ᾗ.
6. **οἶδα**
 ὄρ. ἐν *οἶδα*, *οἶδας*, *οἶδαμεν* καὶ *ἴδμεν*, *οἶδασι*
 καὶ *ἴσασι*
 πρτ. *ἦδεα*, *ἦδεε*, *ἦδέατε*, *ἦδεσαν*·
 ὑποτ. *εἰδέω* κλπ. Μέλ. *εἰδήσω*.
7. **εἶμι**
 ἐνεστ. ὄρ. *εἶς* (*περίεις*), *εἶμέν* (*ἐγκλιτ.*)·
 πρτ. *ἦν* καὶ *ἔα*, *ἔας*, *ἔατε* καὶ *ἔσκον*·
 ὑπ. *ἔω*, *ἦς* (*ἔης*), *ἦ* κλπ. Εὐκ. *εἶην*, *ἔοι*
 μετ. *εἶων*, *εἶουσα*, *εἶόν*—*εἶόντως*.

8. εἶμε πρτ. ἦμα, ἦμε, ἦσαν.
 9. κεῖμαι καὶ ἦμαι περὶ τοῦ κέεται, ἐκέατο καὶ κατέαται· κατέατο ἰδ. § 8, 1, γ'· πλὴν τοῦ κεῖται, ἔκειτο, κέεσθαι, κείσθαι εὐρηται καὶ κέεται, ἐκέετο, κέεσθαι.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

§ 11. Ἄνωτωνυμίας—ἄν—προθέσεις.

1. Ἐν ταῖς ἐξηρητημέναις προτάσεσι καὶ πλαγίαις ἐρωτήσεσι τίθενται συνηθέστερον τὰ ἀπλᾶ ἀναφορικά ἀντὶ τῶν ἐν ταῖς εὐθείαις ἢ πλαγίαις ἐρωτήσεσι τιθεμένων ἐρωτηματικῶν· π. χ.

Κροῖσος ἐφρόντιζε ἱστορέων, τοὺς ἄν Ἑλλήνων δυνατωτάτους εἶοντας προσκίησαι φίλους (1, 56).

Ἐπεῖμψαν θεοπρόπους εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐπερησομένους ὧς σφι μέλλει ἄριστον ποιέουσι γενέσθαι (7, 148).

2. Ὁ ἄν οὐχὶ σπανίως ἐλλείπει ἐν αἷς χρονικαῖς ἢ ἀναφορικαῖς προτάσεσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τίθεται, ὅποτε τίθεται μόνη ἢ ὑποτακτικὴ ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς καὶ ταῖς μετὰ τοῦ μέχρη, ἄχρι οὗ, ἐς ὃ, οὐ πρότερον ἢ, οὐ πρὶν ἢ ἐκφερομέναις χρονικαῖς προτάσεσιν.

3. Τοῦναντίον ὁ ἄν ἐν ταῖς μετὰ τοῦ ὧς καὶ ὅπως τελικαῖς προτάσεσιν εἶνε συνηθέστερος ἢ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

4. Τὴν ἀρχικὴν ἐπιρρηματικὴν σημασίαν πολλαὶ προθέσεις διεφύλαξαν παρ' Ἡροδότῳ, μάλιστα δὲ ἡ

ἐν δὲ (ἐν δὲ δὴ) = ἐν τῷ μεταξῷ, πρὸς τούτοις·

μετὰ δὲ = ἔπειτα, κατόπιν, ἐπὶ δὲ = μετὰ ταῦτα, ἔπειτα·

πρὸς δὲ καὶ πρὸς = πρὸς τούτοις δέ, προσέτι ἀκόμη.

5. Ἐνίοτε αἱ προθέσεις χωρίζονται ἀπὸ τοῦ ῥήματος διὰ τινος ἐπιρρήματος (ὧν = οὖν) ἢ συνδέσμου (μέν, δέ, τέ). Τὸ τοιοῦτον λέγεται τιμῆσι· π. χ.

δι' ὧν ἐφθάρησαν, ἀπ' ὧν ἔδοντο, ἀνά τε ἔδραμον, ἀπὸ μὲν ἔθανεν ὁ στρατηγός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοί.

6. Πολλάκις αἱ προθέσεις τίθενται κατόπιν τῆς λέξεως, ἣν διορίζουσιν, ὅποτε ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον. Τὸ τοιοῦτον λέγεται ἀναστροφή· π. χ. συμβουλῆς πέρι, τούτων μέτα, τοῦ πέρι (=περὶ οὗ), τῆς μέτα (=μεθ' ἧς).

7. Καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ ἐν κείται ἀντὶ τοῦ ἐνεσι, τὸ πάρα ἀντὶ τοῦ πάρεσι, τὸ μέτα ἀντὶ τοῦ μέτεσι.

8. Ἡ ἀπαρέμφατος τίθεται ἐνίοτε ἀντὶ προστακτικῆς.

ΑΙ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΙΩΣΙΝ ΕΝ ΧΡΗΣΕΙ ΛΕΞΕΙΣ

(§ 1, 3. § 2, 1—4).

ἀδελφεός, ἀδελφεή ἀντὶ τοῦ ἀττ. ἀδελφός, ἀδελφή·

αἰείδω, αἰείσας » » » ἄδω, ἄσας·

αἰείρω, ἤειρα, αἰείρας, αἰεθεις ἀντὶ τοῦ αἴρω, ἤρα, ἄρας, ἀρθεις· αἰεὶ ἀντὶ τοῦ αἰ·

αἰρέω, πρκ. ἀραίρηκα, ἀραίρημαι·

ἀνά πρὸ τοῦ β καὶ π ἐνίοτε ἀποβάλλει τὸ τελευταῖον α, ὡς ἀμβῶσαι, ἀμπαύεσθαι·

ἀνδάνω, πρκ. ἐάνδανον, μέλ. ἀδήσω, ἀόρ. ἔαδον, ἀδεῖν·

βλίνω, ἀόρ. α' μεταβ. ἔβησε=ἐβίβασε·

βρώω, μέλ. βώσομαι, ἀόρ. α' ἔβωσα, μέσ. βώσασθαι, πρκ. βέβωμαι, ἀόρ. π. ἐβώσθην·

γίνομαι, γινώσκω ἀντὶ τοῦ γίγνομαι, γινώσκω. Τὸ ἀναγινώσκω σχηματίζει ἀόρ. α' ἐνεργ. ἀνέγνωσα καὶ παθ. ἀνεγνώσθην=ἀνεπίσθην·

δεῖκνυμι, μέλ. δέξω, ἀόρ. α' ἔδεξα, πρκ. δεδέχθαι, ἀόρ. π. ἐδέχθην·

δεῖρω ἀντὶ τοῦ δέρω·

δένδρεον καὶ δένδρος ἀντὶ τοῦ δένδρον·

δύναμαι, ἀόρ. ἀεὶ ἐδυνάσθην·

εἰρωτάω ἀντὶ τοῦ ἐρωτάω, **εἰρόμην** (ἠρώτων) ἀντὶ τοῦ ἠρόμην, μέλ. εἰρήσομαι. Ὁ ἐνεστώσως εἶρομαι μόνον πκρ' Ὅμῆρω εὔρηται·

ἐλαύνω, παθ. ἀόρ. ἠλάσθην καὶ ἠλάσθην·

ἐπεῖτε, ἀντὶ τοῦ ἐπεῖ, **ἔπειτεν** ἀντὶ τοῦ ἔπειτα·

ἐπίσταμαι, εὔρηται σημαῖνον καὶ νομίζω, πιστεύω·

ἔπω = ἀσχολοῦμαι, ἐν συνθ. διέπω, ἐπέπω = φροντίζω, περιέπω = μεταχειρίζομαι, πρτ. -εἶπον, ἀόρ. -έσπον, ἀόρ. παθ. -έφθην, μέλ. παθ. -έφομαι·

ἔργω, ἀπ-ἔξ-καί-ἔργω ἀντὶ τοῦ εἶργω κλπ·

ἔρῳ, **ἔρῳ**, πρᾶττω, ἀόρ. ἔρξα, πρκ. ἔοργα, ὑπερσ. ἐόργε·

ἔσσω καὶ **ἤσσω** ἀντὶ τοῦ ἤτιω, ἐσσομαι ἀντὶ τοῦ ἤτιάομαι·

ἔωθα ἀντὶ τοῦ εἶωθα·

Ἔεπ-, ἀόρ. εἶπον, εἶπα καὶ εἰπάμην·

Ἔερ- ἀόρ. παθ. εἰρέθην, ἀλλὰ ῥηθίεις, μέλ. παθ. εἰρήσεται ἀντὶ τοῦ ῥηθήσεται·

ζόη ἀντὶ τοῦ ζώη, ζώω, ζώειν καὶ ζάω, ζῆν·

ἦώς, ἦοϋς ἀντὶ τοῦ ἔως·

Θηέομαι ἀντὶ τοῦ θεάομαι, ἐθηεῖτο, ἐθηεῦντο, θηεύμενος, μέλ. θηήσομαι, ἀόρ. ἐθηησάμην, ἀλλὰ θέητρον τό, οἶθηεταί·

ἰθέως, ἐπίρ. ἀντὶ τοῦ εὐθύς, **ἰθύνω** ἀντὶ τοῦ εὐθύνω·

ἰθύς, ἰθεῖα, ἰθὺ = εὐθύς, εὐθεῖα, εὐθύ· ἐπίρ. **ἰθὺ** = εὐθύ, κατ' εὐθεῖαν·

κτάομαι, πρκ. ἔκτημαι καὶ κέκτημαι·

λαγχάνω, μέλ. λάξομαι, πρκ. λέλογχα·

λαμβάνω, μέλ. λάμφομαι, πρκ. ἐνεργ. λελάβηκα, παθ. λέλαμμαι, ἀόρ. παθ. ἐλάμφθην·

λέγω = ἀναγινώσκω, ἐκ-κατα-σὺλ-λέγω, λέλεγμαι, ἐλέχθην ἀντὶ τοῦ εἴλεγμαι, ἐλέγην·

ληὸς καὶ **λεὸς**, **νηὸς** καὶ **νεὸς**·

μάχομαι. μέλ. μαχέσομαι·

μὲν ἀντὶ τοῦ μῆν, μάλιστα ἐν τῷ ἦ μὲν, οὐ μὲν οὐδέ·

νοέω ἀόρ. ἔνωσα, πρκ. νένωκα, πρκ. παθ. νένωμαι, ἀόρ. παθ. ἐπ-ενοήθη·

ξυνός καὶ κοινός·

ὄδων ἀντὶ τοῦ ὁδοῦς·

οἶκα, οἶκε, οἶκασι, οἰκῶς ἀντὶ τοῦ ἔοικα κλπ., οἰκότης ἀντὶ τοῦ εἰκότης·

ὄρτη, ὄρτιάζω ἀντὶ τοῦ ἑορτή, ἑορτιάζω·

οὔδαμος, **μηδαμός** ἀντὶ τοῦ οὔδεις, μηδεις, ἐν τῷ πληθ. μόνον οὔδαμοί, ἐπίρ. οὔδαμά·

οὔρος ὁ καὶ οὔρος τὸ ἀντὶ τοῦ ὄρος καὶ τὸ ὄρος (§ 1, 3).

παύομαι, ἀόρ. παθ. ἐπαύθην καὶ ἐπαύσθην·

πλώω καὶ **πλέω**, αἰεὶ δὲ πλώσομαι, ἔπλωσα, πέπλωκα·

πλέων, **πλεῦν** ἀντὶ τοῦ πλείων, πλέον (§ 5, 4)·

σῶος ἢ **σῶος**, **σῶον**, πληθ. σόοι, σόαι, σόων ἀντὶ τοῦ σῶς·

τάμνω ἀντὶ τοῦ τέμνω, ἀόρ. ἔταμον·

τράπω ἀντὶ τοῦ τρέπω, μέλ. τρέψω, ἀόρ. ἔτρεψα, ἀόρ. παθ. ἐτράφθην·

φέρω ἀόρ. ἐνεργ. οἶσα καὶ ἦνεικα ἀντὶ τοῦ ἦνεγκα, πρκ. παθ. ἐνήνειγμαι, ἀόρ. παθ. ἠνείχθην, μέλ. οἶσομαι καὶ ἐν παθ. σημ.·

φύλακος, φυλάκον καὶ φύλαξ, φύλακος·

χρῆ μετ. τὸ χρεῶν καὶ τὸ χρεόν·

ὥστε καὶ **οἷα** συντάσσ. μετὰ μετοχῆς ἀντὶ τοῦ ἄτε μετὰ μετοχῆς.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ
ΤΗΣ ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΑ

§ 1. Περὶ ποσότητος τῶν συλλαβῶν.

1. Θέσσει μακρὸν εἶνε σχεδὸν ἄνευ ἐξαιρέσεως τὸ πρὸ ἀφώνου καὶ ὕγρου κείμενον φωνήεν. Καὶ βραχὺ φωνήεν ἐν τῇ ἄρσει κείμενον μετρεῖται ὡς μακρὸν καὶ πρὸ ἀπλοῦ συμφώνου, μάλιστα δὲ πρὸ τοῦ λ, μ, ν, ρ, σ, δ, π (πρὸ. § 3, 6), οἷον ἦτοι *διτὲ λήξαιεν* θ. 87. *κατ'ἄ μοῖραν κατέλεξας* γ. 331. *ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν* Θ. 300. *ἐπ'ὶ δηγμῖνι θαλάσσης* Α. 437. *διτὲ σεύατο διώκειν* Ρ. 463. *ἔπει δὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ* Χ. 379. *ἡμεῖς δὲ δείσαντες* ι. 236. *οὔτε μάλ' ἀ δὴν, οὔδ' ἄρ' ἔτι δὴν.*

2. Καὶ πρὸ φωνήεντος βραχεῖα συλλαβὴ μετρεῖται ὡς μακρά. ἂν μάλιστα κεῖται ἐν τῇ ἄρσει πρὸ τῆς τομῆς ἢ ὑπάρχη στίξεως.

ὧδε δὲ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον θ. 328.

φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα ζ. 163.

δεῦρο μαχρσόμενος, ἐπει οὐ τί μοι αἰτιοὶ εἶσιν. Α. 153.

Σημ. Πολλάκις τὰ βραχεῖα φωνήεντα μετροῦνται ὡς μακρά, διότι κεῖνται πρὸ λέξεων, αἰτινες πάλαι ποτὲ ἤρχιζον ἀπὸ δύο συμφώνων, ὧν τὸ ἕτερον κατόπιν ἐξέπεσεν ἢ ἀπὸ τοῦ δίγαμμα F (§ 3, 1) π. γ. τὸ *νευρῆ* ἴτο *σνευρῆ* (πρὸ. *sehneur*), τὸ *δηγμῖς* ἴτο *Φρηγμῖς*, τὸ *δείσαντες* ἴτο *δφείσαντες*, ὡς δεικνύει καὶ τὸ *ἔδδαισα* π. γ. ὧδε δὲ τις *φείπεσκεν*—*εὐχόμενος* *φείπος* ἠΰδα—*μέλαρος* *φοίνιοιο*—περὶ τοῦ θυγατέρα ἦρ=σφην ἰδ. § 3, 2.

§ 2. Φωνήεντα.

1. Παρ' Ὀμήρῳ συνηθως ἀπαντᾷ, ὕπερ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὐχί

η ἀντὶ τοῦ **α̃**, ὡς *φιλίη, νεηνίης, προήσω—ἀληθείη*

ει ἀντὶ τοῦ **ε** ὡς *ξεῖνος, κεινός, σιῖνος, εἵνεκα, χρούσειος*

ου ἀντὶ τοῦ **ο**, ὡς *μοῦνος, οὔνομα, πουλὺς κλπ.*

2. Ἡ **συγκοπὴ** φωνηέντων εἶνε συνήθης, ὡς τίπιε ἀντὶ τοῦ τίποιτε, *κέ-κλ ετο ἐκ τοῦ κέλομαι, τέ-τμ-ε, ἐκ τοῦ θέμ. τέμ-, πέ-φν-ε ἐκ θέμ. φεν-.*

3. Ὀμοίως ἢ **μετάθεσις**, ὡς *κάρτος, καρτερός* παρὰ τὸ *κράτος κρατερός*. — ἐνεστ. *δέροκομαι, ἀόρ. ἔδροκον*· ἐνεστ. *θρώσκω, ἀόρ. ἔθρορον*· ἐνεστ. *πέρθω, ἀόρ. ἔπραθον*.

Σημ. Οὐ μόνον γραμμάτων ἀλλὰ καὶ χρόνου μετάθεσις συμβαίνει ἐν τισι λέξεσιν, ὡς Ἀτρείδεο (ἐκ τοῦ ἦο) παρὰ τὸ Ἀτρείδῃο· ἕως παρὰ τὸ ἦος (ἤμαρτ. εἶος)· στέωμεν παρὰ τὸ στήωμεν (§ 17, 3)· πρὸς § 4, 11.

4. Ἡ **συναίρεσις** ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν γίνεται· ἤπου δὲ λαμβάνει χώραν, γίνεται κατὰ τοὺς παρ' Ἀττικοῖς γενικοὺς κανόνας. Τὸ εο δ' ὅμως καὶ εου συναίρεῖται εἰς ευ· ὡς *θέρευς, ἔμευ, σεῦ—φιλεῦντες, νεῦμαι, ρεικεῦσαι*.

Σημ. Τὸ εεα καὶ εεαι γίνεται εια, εiai ἢ εα, εαι· ὡς (εὐκλείας) εὐκλείας, (δυσκλεία) δυσκλέα ἢ δυσκλέε'—μυθεῖαι ἢ μυθεῖαι.

5. **Συνίζησις** λέγεται ἢ συνεκφορὰ δύο φωνηέντων μὴ ἀποτελούντων δίφθογγον ὡς ἐνός φωνηέντος· π.χ

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος. Α. 1.

Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον. Θ. 436.

Ἦ οὐκ αἴϊς, οἶον κλέος ἔλλαβε διός Ὀρέστης; α. 298.

εἰλαπίνῃ ἦε γάμος; α. 226. ἀλλ' *διε δὴ ἔβδομον ἤμαρ.* μ. 339

6. **Διαίρεσις** λέγεται ὁ χωρισμὸς ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ τῶν ἀποτελούντων τὴν δίφθογγον φωνηέντων· π.χ. Ἀτρείδης, οἰς (ὄφης), πάϊς (ἀντὶ τοῦ πάφης), εὐδμητος, εὐκνήμιδες, ὀρηθίως κλπ.

7. Ἡ **χασμωδία** ἐκρούεται, ὡς πολλὰκις καὶ παρὰ τοῖς

Ἀττικοῖς, σπανίως μὲν διὰ τῆς κράσεως, συνήθως δὲ διὰ τῆς ἐκθλίψεως καὶ τοῦ εὐφωνικοῦ ν. Εὐρῆται δ' ὅμως καὶ πολλάκις.

Σημ. Φαινόμενη εἶνε ἡ χασμωδία ἐν ταῖς ἀπὸ δίγαμμα ἀρχομέναις λέξεσιν (§ 3, 1, 2), ὡς θεοὶ **Φοικόνδε** γέσθαι—θεοὶ δὲ τε πάντα **Φίσασι**.

8. **Ἑκθλίψις** γίνεται οὐ μόνον τῶν βραχέων φωνηέντων α ε, ι καὶ ο ἀλλὰ καὶ τῆς αι ἐν ταῖς ῥηματικαῖς καταλήξεσι καὶ τῆς οι ἐν τῷ μοί, σοί, τοί.

Σημ. Οὐδέποτε ἐκθλίβεται τὸ ι τοῦ τί, ὅτι, τῆς περι καὶ τὸ υ. Ὡσαύτως τὸ ο τῆς πρό καὶ τοῦ τὸ καὶ τῆς γενικῆς εἰς αο καὶ οιο. Τὸ ὄτ' εἶνε ὅτε, τὸ δὲ τ' εἶνε ἡ τέ ἡ τοί.

9. **Ἀποκοπή** τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνηέντος γίνεται πρὸ ἐπομένου συμφώνου ἐν τῷ ἄρα καὶ ταῖς προθέσεσιν ἀνά, κατά, παρά, σπκνιώτερον δὲ ἐν ταῖς ἀπό, ὑπό.

Ὁ μὲν τόνος τῶν ἀποκοπεισῶν συλλαβῶν ἀναβιβάζεται εἰς τὴν προηγουμένην, οἷον ἄρ, ἄν, κάτ, πάρ, (ἄπ, ἕπ). Τὸ δὲ τ τῆς καὶ καὶ ν τῆς ἄν ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰ ἐπόμενα σύμφωνα· π.χ. κάκ κεφαλῆς, κάπ πεδίων, κάβ-βαλε, κάλ-λιπε, κάρ ὄρον, κὰδ δύναμιν, ἄμ πεδίων, ἀμ-μείζας, ἀλ-λέξαι, ἀγ-κρεμάσας, ἀμ-πνεῦσαι, ἀν-στήσας.

§ 3. Σύμφωνα.

1. Τὸ **δίγαμμα F** ἦτο ἐπὶ Ὀμήρου ζῶν φθόγγος πολλαπλοῦς καὶ εἶνε γνωστὸν ἐκ ποικίλων αὐτοῦ ἐπενεργειῶν (§ 1, 2. § 2, 7).

Αἱ ἐξῆς λέξεις εἶχον πάλαι ποτὲ τὸ δίγαμμα·
Φῶνος, ὁ (ἔθεν ε-ωνοῦμην), **Φέλκω** (ἔθεν ελλκον ἔΦελκον), **Φαλί-
 σκομαι** (ἔθεν ε-άλων, ε-άλωκα), **Φέλλομαι** (ἔθεν ἔολπα=Φέ-
 Φολπα), **Φοράω** (ἔθεν εῶρων), **Φεκῶν** (ἔθεν ἀέκων=ἄφέκων).

Φέαρ	ver	Φεσθῆς	vestis	Φίς	vis
Φείκοσι	viginti	Φέσπερος	vesper	Φοῖκος	vicus
Φέλλομαι	velle	Φιδ-, ἔΦιδον	videre	Φοῖνος	vinum
Φερ-	ver-bum	Φοῖδα, Φεῖδος		Φόψ	vox

2. Ἄλλαι λέξεις εἶχον ἐν ἀρχῇ τὰ γράμματα σφ· οἷον ἔθος

ἦθος, ἠθεῖος, ἔται, πρβ. sue-sco, sue-tus· ἀνδάνω ἀόρ. εὐα-
δον (ἔσφαδον), ἠδύς, πρβ. suavis, ἔ=σφέ, se, ὄς=σφός, sein,
σφεκυρός, socer.

3. Ἀντὶ τοῦ δίγαμμα ἐν ἀρχῇ ἔχουσι λέξεις τινές ε· οἶον
ἐ-εἰκοσι, ἐ-εικοστός, ἐ-ἐλδομαι, ἐ-ἐλδωρ, ἐ-ἐλπομαι, ἐέργω, ἐ ει-
σάμενος, ἔ-εδνα, ἐ-έρση, ἐ-ἴση.

4. **Θυρανισκόφωνα** καὶ **ὄδοντόφωνα** μένουσιν ἀμετά-
βλητα πρὸ τοῦ μ· ὡς ἱκ-μενος, ἀκαχ-μένος=ἰδ-μεν, κεκορυ-
θμένος.

5. **Ὀδοντόφωνον** πρὸ τοῦ σ συνήθως ἀφομοιοῦται, ἀμ-
φότερα δὲ τὰ σσ μένουσι πολλάκις ἀμετάβλητα· ὡς ποσ-σί,
φράσ σσεια, δικάσ σσαιε, ἔσ-σομαι, ἔσ-σεται, ἐτέλεσ-σα.

6. **Σύμφωνον**, μάλιστα δὲ **ἡμίφωνον** κείμενον μετὰ
βραχὺ φωνῆεν, διπλασιάζεται, ὕπερ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δὲν γί-
ται· ὡς ὀππότε, ὀππως, ὄπι, ἔδδειςσεν, ἀδδῆσειε, ἔμμορε, ἔννεον
(νέω=σφέ), ἔλλαβε (=ἔλαβε), ἔσσεινον (σεύω), τόσσοσ κλπ.

7. Τὸ **πόλις** καὶ **πόλεμος** λέγεται καὶ **πιόλις** (πιολίε-
θρον) καὶ **πτόλεμος**.

8. Μεταξὺ τοῦ μ καὶ τῶν ὑγρῶν ἀναπτύσσεται συνήθως β· πχ.
ἐκ τοῦ θέμ. **μολ-** πρκ. μέμβλωκα, ἐκ τοῦ μέλει δὲ μέμβλεται·
ἐκ τοῦ θέμ. **μορ-** (μορίορ) τὸ ἄμβροτος (βρωτός=μροτός)·
ἐκ τοῦ **ἄμαρτ-άνω** ἀόρ. ἡμβροτιον παρὰ τὸ ἡμαρτον.

ΤΥΠΙΚΟΝ

ΚΛΙΣΕΙΣ

§ 4. Πρώτη καὶ δευτέρα κλίσις.

1. Τοῦ ἄρθρου ἔχοντος συνήθως σημασίαν δεικτικῆς ἀντωνυμίας καὶ ἐνίοτε ἀναφορικῆς οἱ ἐξῆς τύποι διαφέρουσι τῶν τῆς Ἀττικῆς·

Ἐν. γεν.	τοῖο	πληθ. ὄν.	τοί, ταί,
Δ. γεν. δοτ.	τοῖν	γεν.	τάων
		δοτ.	τοῖσι(ν), τῆσι(ν).

Α' Κλίσεις.

2. Ἡ **έν. όνομ. καὶ κλητ.** ένίων άρσενικῶν λήγει εἰς *ά*, ὡς *ιαπότιά Νέσιτωρ, νεφεληγροετιά Ζεός, εύρούοπά Ζεός*· πρβ. *nauta*.

3. Ἡ **έν. γεν.** τῶν άρσενικῶν λήγει

α') εἰς *άο* ἢ *-εω* μετὰ σύμφωνον ὡς *Ἄτρεΐδαο ἢ Ἄτρεΐδεω*·

β') εἰς *άο* ἢ *-ω* μετὰ φωνῆεν ὡς *Βορέζο ἢ Βορέω (Βορέης)*·
Ἐρμείζο ἢ Ἐρμείω (Ἐρμείας).

4. Ἡ **πληθ. γενικῆ** λήγει

α') εἰς *-άων*, ὡς *θεάων, ναυτάων*·

β') εἰς *-έων*, ὡς *πυλέων, ναυτέων*·

γ') εἰς *-ῶν* μετὰ φωνῆεν, ὡς *παρειῶν — Σκαιῶν* πρὸ *πυλίων*.

5. Ἡ **πληθ. ὄοτικῆ** λήγει εἰς *-ησι(ν)* ἢ *ης*, ὡς *πύλησι, πέτρης, άθανάησι, θεῆς, σπικνίως θεαῖς*.

Β' Κλίσεις.

6. Ἡ **έν. γενικῆ** λήγει

α') εἰς *-οιο*, οἶον *άργυρέοιο, βιοῖο*·

β') εἰς *-ου*, οἶον *θεοῦ, κρατεροῦ*.

Σημ. Ἐν α 70 καὶ Β. 325 εὔρηται *δο* ἀντὶ τοῦ *δου*· πρβ. κ. 35, 60. Ο. 66. Φ, 104. Χ. 6. Β. 518, 731. Ε. 24. Ζ. 61.

7. Ἡ **γεν. καὶ ὄοτ. τοῦ δυῖκοῦ** λήγει εἰς *-οιν*, ὡς *τοῦν ὄμοιν*.

8. Ἡ **ὄοτ. πληθ.** λήγει εἰς *-οισι(ν)* ὡς *θεοῖσιν ἔπουρανίοισιν*.

9. Τὰ **συνηρημένα** εἰσὶ πολὺ σπάνια, ὡς *γῆ* παρὰ τὸ *γαῖα*, *Ἐρμῆς* παρὰ τὸ *Ἐρμείας*, *Βορρῆς* παρὰ τὸ *Βορέης*.

10. **Ἐπίθετα**. Παρὰ τὸ *χρύσειος*, *χρυσέη*, *χρύσειον*.

Εὔρηται καὶ *χρύσειος*, *χρυσείη*, *χρύσειον* (§ 2. 1).

11. Τὸ ἀττικόν **λεώς** λέγεται *λάός*, τὸ δὲ *νεώς* λέγεται *νηός*·

» » **ἔως** » *ήώς*, *ήοῦς*, *ήοῖ*, *ήῶ*.

§ 5. Τρίτη κλίσις.

1. Ἡ γεν. καὶ δοτ. τοῦ δυϊκοῦ λήγει εἰς οὖν, ὡς ποδ-οῦν.

2. Ἡ δοτ. πληθ. λήγει

α') εἰς -σι(ν), ὡς θηρ-σί, ποσ-σί, πο-σί, βέλεσ-σι·

β') εἰς -σσι(ν), ὡς νέκυ-σσι·

γ') εἰς -εσσι(ν), ὡς κηρύκ-εσσι, πόδ-εσσι, κύν-εσσι, πάντ-εσσι, βελέ-εσσι, νεκύ-εσσι, βό-εσσι, ἠρώ-εσσι·

δ') εἰς -εσι(ν), ὡς αἶγ-εσιν, ἀνάκτ-εσιν.

3. Τὰ βαρύτερα εἰς -ις καὶ -υς σχηματίζουσι τὴν ἐν. αἰτ. καὶ εἰς -ν καὶ εἰς α, ὡς ἔρι-ν, ἔριδ-α, κόρου-ν, κόρουθα.

4. Τὰ εἰς -τήρ (πατήρ) ὅτε μὲν φυλάττουσι τὸ ε, ὅτε δὲ ἐκκόπτουσι, ὡς μητέρος, θυγατέρι, θυγατέρεςσι, Δημήτερος, Δημήτερα, καὶ θύγατρα, θύγαρες, θυγατρῶν, θύγατρας, Δήμητρος.

Ὅμοίως σχηματίζουσι τὸ ἀνήρ γεν. ἀνέρος καὶ ἀνδρός, δοτ. πληθ. ἀνδράσι(ν) καὶ ἄνδρ-εσσι(ν).

5. Τινὰ τῶν οὐδετέρων εἰς -ας ἔχουσι ἀντὶ τοῦ ἄ προφωνηέντος ε· οἶον οὔδας, οὔδεος, οὔδει· κῶας, κῶεα· ὁμοίως καὶ δοτ. κῶεσι.

6. Ὄνόματα εἰς -κλήης (Ὀϊκλείης), Ἡρακλήος, -κλήι, -κλήα.

7. Τὰ θέματα εἰς -ι φυλάττουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ι ἀμετάβλητον· πλὴν τούτου εὑρηνται καὶ τύποι μετὰ τοῦ η καὶ ε· οἶον ἡ πόλις, γεν. πόλιος καὶ πόληος, δοτ. πόλι καὶ πόληι καὶ πόλει.

Πληθ. πόλιες, γεν. πολίων, δοτ. πολίεσσι, αἰτ. πόλις καὶ πόλιας καὶ πόληας.

8. Τὰ ἐπίθετα εἰς υ (ἡδύς) σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς -εῖα (-εῖης) καὶ μόνον εἰς -έα, ὡς ᾠκέα, βαθέης, βαθέην. Τὸ εὐρύς σχηματίζει ἐν ἐν. αἰτ. τοῦ ἄρσ. εὐρὺν καὶ εὐρέα.

9. Τὰ μὲν προσηγορικὰ εἰς -εῦ ἔχουσι μακρὸν θεματικὸν

φωνῆεν, τὰ δὲ κύρια ἔχουσι τύπους μετὰ τοῦ η καὶ τοῦ ε.

Ἐνικ. Ὀν. βασιλεύ-ς	Πληθ. Ὀν. βασιλῆ-ες	Ὀν. Ὀδυσ(σ)εύς
Γ. βασιλῆ-ας	Γ. βασιλῆ-ων	Γ. Ὀδυσ(σ)ῆος-σέος.
Δ. βασιλῆ-ι	Δ. βασιλεῦσι(ν)	Δ. Ὀδυσ(σ)ῆι-σεί
Α. βασιλῆ-α	Α. βασιλῆ-ας	Α. Ὀδυσ(σ)ῆα-έα

Σημ. Μοναδικὴ εἶνε ἡ δοτ. πληθ. ἀριστή-εσσι.

§ 6. Ἄνωμαλα.

1. Ὁ ἄναξ (κύριος, βασιλεὺς) κλίνεται ἄνακτος, ἄνακτι, ἄνακτα, ὦ ἄνα.

2. Ἄρης σχηματίζεται ἐκ θέματος Ἄρη- καὶ Ἄρε· Ἄρη-ος καὶ Ἄρεος, αἰτ. Ἄρηα καὶ Ἄρην, κλ. Ἄρες καὶ Ἄρες.

3. Τὸ γόνυ ἔχει θέμα γουναί. καὶ γουν- Ἐν. γεν. γούνατος καὶ γουνός. Πληθ. δοτ. γούνασι καὶ γούνεσσι.

4. Ὁμοίως δούρω, δούρατος καὶ δουρός κλπ.

5. Ζεὺς σχηματίζει παρὰ τὸ Διός κλπ. καὶ Ζητός, Ζητή, Ζῆνα καὶ Ζῆν.

6. Ἄττ. ναῦς ἔχει ἐν. ὄνομ. νηῦς, γ. νηός καὶ νεός, δ. νηί, αἰτ. νῆα καὶ νέα

Πληθ. νῆες καὶ νέες, γ. νηῶν καὶ νεῶν, δ. νήεσσι, νέεσσι, νηυσί, αἰτ. νῆας καὶ νέας.

7. Τὸ Ἄττ. οὔς κλίνεται ὄν. οὔας, οὔατος—Πληθ. οὔατα, οὔασι(ν) παρὰ τὸ ὠσί(ν).

8. Τὸ σπέος (σπεῖος), γ. σπεῖους, δ. σπῆι, δ. πληθ. σπή-εσσι καὶ σπέεσσι.

9. Τοῦ υἱός εὔρηνται παρὰ τοὺς τύπους υἱοῦ, υἱόν, υἱέ κλπ. καὶ οἱ σπανιώτεροι.

Ἐνικ. Γ. υἱός καὶ υἱός	Πληθ. Ὀν. υἱέες καὶ υἱές
Δ. υἱεί καὶ υἱί	Δοτ. υἱάσι
Α. υἱέα καὶ υἱά	Αἰτ. υἱέας καὶ υἱας
Δυϊκ. Ὀν. Α. υἱέ	Κλ. υἱεῖς

10. Ἡ χεῖρ, γ. χειρός καὶ χερός κλπ, δοτ. πληθ. χεί-ρεσσι (χείρεσι) καὶ χερσί.

11. Ὁ **χρῶς**, **χροός**, **χροΐ**, **χροά** καὶ **χρῶτα**.
 12. Τὸ **κάρη** κλίνεται ὕδρα

Ἐν.	Γ.	κάρητ-ος κάρηατ-ος	κράτ-ος κρᾶτ-ός	
	Δ.	κάρητ-ι κάρηατ-ι	κρᾶτ-ι κρᾶτ-ί	
Πλ.	Ὄν.	κάρηατ-α	κράατ-α κρᾶτα	κάρην-α
	Γ.		ἐν σημασ. ἐνικουῦ	
	Δ.		κράτ-ων	καρῆν-ων
			κρᾶ-σί(ν)	

Σημ. Τὰ ἑτερόκλιτὰ εἰσι σπάνια. Σαρπηδῶν, γεν. Σαρπηδότος καὶ Σαρπηδόττος.

Μεταπλαστὰ εὗρηνται πολλάκις· π.χ. (πλὴν τοῦ προμνησθέντος υἱός).

- (ἡ) **ἀλκή** δοτ. ἀλκῆ καὶ ἀλκί·
 (ἡ) **ὑσμίνη** » ὑσμῖνη καὶ ὑσμῖνι·
 (ὁ) **ἠνίοχος**, αἰτ. ἠνίοχον καὶ ἠμοχῆα

Πάτροκλος, γεν. Πατρόκλοιο καὶ Πατροκλῆος·

- (ὁ) **ὄνειρος**, πλ. ὄνειροι καὶ ὄνειρατα·

(ἡ) **μάστιξ** δοτ. μᾶστιγι καὶ μᾶσι, αἰτ. μᾶσιγα καὶ μᾶσιν.

Ἑτερογενῆ· (ἡ) κέλευθος, πληθ. (αἰ) κέλευθοι καὶ (τὰ) κέλευθα·

- (ὁ) δεσμός, πληθ. (οἰ) δεσμοὶ καὶ (τὰ) δέσματα.

Ἑλληειπτικά· (τὸ) ἦδος, (τὸ) δέμας·

ἦρα (ἐπὶ ἦρα φέρειν—χαρίζεσθαι)·

(τὸ) ὄσσε (ὄφθαλμοί), (τὰ) ἔγκατα.

§ 7. Πτωσιουειδεῖς καταλήξεις.

1. Αἱ καταλήξεις -θεν, -θι, -δε, συνήθως δηλοῦσι τοπικὴν σχέσιν· ὡς οὐρανόθεν=ἐξ οὐρανοῦ, κηροῦθι=ἐν τῇ καρδίᾳ, οἰκόνδε, πόλινδε, ὄνδε, δόμονδε=οἴκαδε, Ἄιδόσδε=εἰς Ἄιδου.

Ὁ Ὅμηρος σχηματίζει μάλιστα μετὰ τοῦ -θεν γενικ. ἀφαιρετικὴν· οἷον ἐξ ἀλόθεν—ἐμέθεν, σέθεν=ἐμοῦ, σοῦ·

μετὰ τοῦ -θι γεν. τοπικὴν προστιθεμένης καὶ τῆς πρό· ὡς Ἰλιόθι πρό, ἠϊώθι πρό.

2. Τὸ **πρόσφυμα-φι(ν)** προστίθεται τοῖς ὀνόμασι πρὸς σχηματισμὸν γενικῆς ἢ δοτικῆς τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθ.

π.χ. ἐξ ἐδῆφι=ἐξ ἐδῆς—κρατερῆφι, βίηφι=κρατερῆ βίῃ·
διὰ σιῆθεσφιν ἐλαύειν—ὄν ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
ἐκ γὰρ θεόφιν πολεμίζει—θεόφιν μῆσιωρ ἀτάλαντος.

§ 8. Ἐπίθετα. Παραθέσεις.

1. Πολύς, θέματα πολυ-, πουλυ-, πολλο-

Ἐν. Ὀν. πο(υ)λύς πολλός	Πλ. Ὀν. πολέες (-εῖς) πολλοί καὶ ὀμαλώς
Γ. πολέος πολλοῦ	Γ. πολέων
Δ. πολῶ πολλῶ	Δ. πολέεσσι πολέεσσι
Α. πο(υ)λύν πολλόν	Α. πολέας
θηλ. πουλὺς καὶ πολλή οὐδ. πολὺ καὶ πολλόν	} κανονικῶς κλίνονται

2. Αἱ **παραθετικά καταλήξεις** ἴων (ἴων), -ιστος παρ' Ὀμήρῳ εἰσὶ συνηθέστεραι ἢ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· π.χ.

τοῦ γλυκὺς συγκρ. γλυκίων, τοῦ ὠκὺς ὑπερθ. ὠκιστος,
τοῦ ἄγχι ἐπίρ. συγκρ. ἄσσον, ὑπερθ. ἄγχιστα·

τοῦ κυδρὸς » κύδιος (τὸ κύδος=δόξα)·

τοῦ οἰκτρὸς » οἰκιστος (ὁ οἶκτος)·

συγκρ. ῥίγιον » ῥίγιστα (τὸ ῥίγος).

3. Τῶν ἀνωμάλων παραθετικῶν παρ' Ὀμήρῳ εὕρηται πολὺ πλείονες τύποι· ἰδιόζοντες αὐτῶ· π.χ.

ἀγαθός συγκρ. ἀρείων, βέλτερον, λώιον, λωίτερον, φέρτερον·
ὑπερθ. κάρμιστος (§ 3,3), φέρτατος, φέριστος·

κακός συγκρ. κακώτερος, χερείων, χερειότερος καὶ χειρότερος·

πολὺς συγκρ. πλείων ἢ πλέων, πλέον, πλείονος, πληθ. ὄν.
πλέες, αἰτ. πλέας·

ῥηίδιος συγκρ. ῥήτιερος ὑπερθ. ῥήτατα, ῥήμιος.

§ 9. Ἄντωνυμῖαι.

1. Αἱ **προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι** πρὸς τοῖς παρ' Ἀττικοῖς

ἔχουσι καὶ τοὺς ἐξῆς τύπους, ὧν οἱ βραχύτεροι πάντοτε ἐγκλί-
νονται.

	α' προσώπου	β' προσώπου	γ' προσώπου
Ἐνικ. Ὀν. Γ. Δ. Α.	ἐγών ἐμοῦ, ἐμέο, ἐμεῦ, ἐμέθεν, μεῦ	σύνη σεῦ, σεό. σεῦ, σέθεν, (καὶ τεοῦ) τεῖν τοί	— εἶο, εἶο, εἶ ἔθεν εἶο, οἶ ἐέ, ἔ, μίν
Δυϊκ. Ὀν. Α. Γ. Δ.	νώι νώιν	σφῶι σφῶιν	σφῶέ σφῶίν
Πληθ. Ὀν. Γ. Δ. Α.	ἡμεῖων ἡμέων ἄμμι ἡμέας ἄμμι ἄμμι	ἄμμες ὑμεῖων ὑμέων ὑμμι ὑμμι ὑμέας	ὑμμες — σφείων σφέων σφίσι, σφί, σφέας, σφάς, σφέ.

Σημ. Τῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ τρίτου προσώπου αἱ μὲν εἶο, εἶοί, ἐέ καὶ σφείων οὐδέποτε ἐγκλίνονται καὶ εἶνε αὐτοπαθεῖς, αἱ δὲ μίν, σφῶέ, σφῶιν, σφί, σφάς, σφέ ἀεὶ ἐγκλίνονται καὶ δὲν εἶνε αὐτοπαθεῖς (cum, eam, id: eos, eas, ea).

Αἱ λοιπαὶ ὅτε μὲν ὀρθοτονοῦνται καὶ τίθενται ὡς αὐτοπαθεῖς, ὅτε δὲ ἐγκλίνονται καὶ τίθενται ὡς προσωπικαί.

2. Κτητικαί.

α' προσώπου	β' προσώπου	γ' προσώπου
Ἐν. —	τέος	έος καὶ ὅς
Δυϊκ. νοίτερος	σφῶίτερος	—
Πληθ. ἄμός	ὑμός	σφός

3. Δεικτικαί. ὁ, ἡ, τό. Τὸ παρ' Ἀττικοῖς ἄρθρον εἶνε παρ' Ὀμήρῳ ἀκόμη δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ διὰ τοῦτό τινες τῶν ἐκδοτῶν τονίζουσιν αὐτὸ ἐν πλσι τοῖς τύποις ὁ, ἡ, οἶ, αἶ. Ὁ πληθ. πρὸς τοῖς τύποις οἶ, αἶ (οἶ, αἶ) ἔχει καὶ τοὺς τοί, ταί (§ 4, 1). Τοῦ ὄδε δοτ. πληθ. τοῖσδε(σ)· τὸ ἐκεῖνος εὔρηται καὶ κείνος.

4. Ἀναφορικαί. Πρὸς τοῖς Ἀττικοῖς τύποις ὑπάρχουσι παρ' Ὀμήρῳ καὶ οἱ ὄ=ὄς (ὄσ=οῦ· § 4, 6), ἔης=ἦς. Πλὴν τούτων μεταχειρίζεται ὁ Ὀμηρος ὡς ἀναφορικούς καὶ τοὺς μετὰ τοῦ τ ἐκφερομένους τύπους τῆς δεικτικῆς ὁ, ἡ, τό.

Ἡ ἀναφορικὴ ὄς καὶ ὄ τίθεται καὶ ὡς δεικτικὴ (=οὔτος)· π. χ. μηδ' ὄς φύγοι.

5. **Ἑρωτηματικὴ καὶ ἀόριστος ἀντωνυμία.** Πρὸς τοὺς Ἀττικοὺς ὑπάρχουσι καὶ οἱ ἐξῆς τύποι.

Ἑνικός	Πληθυντικός	Ἑνικός		Πληθυντικός	
		Ἄρσ.	Οὐδ.		
Ὀν.		ὅτις	ὅτι		
Γ. τέο, τεῦ	τέων	ὅττεο	ὅτ(τ)εῦ	ὄτεων	
Δ. τέφ			ὄτεφ	ὄτέοισι	
Α.	οὐδ ἄσσα	ὅτινα	ὄττι	ὄτινας	ὄτινα ἄσσα

Διακρίνεται ἡ ἐρωτηματικὴ τῆς ἀορίστου ἐκ τοῦ τόνου, ὃν οὐδέποτε λαμβάνει ἡ ἀόριστος.

§ 10. Ἀριθμητικά.

1. **Ἀπόλυτα.** Πρὸς τῷ μία, μᾶς κτλ. εὖρηται καὶ ἴα, ἰῆς, ἰῆ, ἴαν. Πρὸς τῷ τέσσαρες καὶ τὸ λί'σρες.

2. **Τακτικά.** Πρὸς τοὺς συνήθεσι καὶ τρίτατος, τέτατος, ἐβδόματος, ογδόατος.

§ 11. Ῥήματα.

1. **Προσωπικὰ καταλήξεις** διάφοροι τῶν τῆς Ἀττικῆς εἰσιν αἱ ἐξῆς:

α') -μι, -σθα, -σι, καὶ παρὰ τοὺς εἰς -ω ῥήμασι καὶ δὴ -μι καὶ -σι ἐν τῇ ὑποτακτ. ἐθέλωμι, κτείνωμι, ἀγάγωμι, ἐθέλωσι, παύσοιμι, ἀγάγησι
-σθα ἐν τῇ ὑποτακτ. ἐθήλωσθα, ἐλάσθησθα, βάλθησθα καὶ ἐν τῇ εὐκτικῇ κλαίσοισθα, φύγοισθα βάλεισθα

ιδιάζει ἐν τῇ ὀριστ. τῶν εἰς μι, ὡς τίθησθα, δίδοισθα.

β') -ν ἀντὶ -σαν ἐ. τῷ 3 πληθ. (πρὸς. εἶη-σαν, εἶεν ὡς λύθεν=ἐλύθησαν φάνεν=ἐφάνησαν, ἴεν =ἴεσαν ἔφαν=ἔφασαν, ἔσταν=ἔστασαν ἔβαν, βάν=ἔβησαν.

γ') -εα, -εας, -εε(ν) (ἔθεν αἱ ἀρχαιότεραι ἀττικαὶ -η, ης, ειν), ὡς πεποιθεα, ἐτεθήπεα, ἦδεε(ν), δεδειπνήκει(ν).

δ') ἡ ἰδιόζουσα -θι καὶ ἐν τῷ ἐνεστώτῳ· ὡς δίδωθι, ἐμπίμπληθι, ὄμνῃθι·

καὶ -τον, -σθον ἀντὶ -την, -σθην ἐν τῷ δυϊκῷ.

ε') -εαι, -ηαι, -εο, -αο ἀπυναίρετοι (§ 3, 4)· ὡς

δδύρεαι, μυθέαι, ἔχηαι, βιάλλεο. ἐλύσαο.

ς') -αι ἀντὶ -σαι ἐν τῷ μέσῳ καὶ παθ. πρκ. βέβληαι.

η') -μεσθα ἀντὶ -μεθα ὡς ἰκόμεσθα, μαχόμεσθα (παρὰ τὸ μαχόμεσθ).

θ') -αιαι, -ατο ἀντὶ νται, -ντο μετὰ φωνήεντα καὶ σύμφωνα, ὧν τὰ οὐρανισκόφωνα καὶ χειλόφωνα δισύνονται· ὡς

ἐρηρέδαται (ἐρείδω), ἀγηγέροτο (ἀγείρω)

ἔρχαται (ἔργω), τετρόφαται (τρέπω)

κεκλίεται (κλίνω), εἰρύαται (ἐρύω, εἰρύομαι)

δεδαΐεται (δαΐω), βεβλήεται (βζλλω)

γενοΐατο, ἰδοΐατο, ἀπολοΐατο

ἐρράδαται (ρζίνω), ἀκηγέδαται (ἄχνημι), ἐληλέδαται (ἐλαύνω).

2. Ἐγκλιτικὰ φωνήεντα. α') ἡ ὑποτακτικὴ πολλακίς ἔχει βραχέα ἐγκλιτικὰ φωνήεντα· π.χ.

ἐγείρ-ο-μεν, ἀπολύσ-ο-μεν, ἴ-ο-μεν, εὔξ-ε-αι, ποιήσ-ε-ται.

Ἄλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ἠδὲ ἴδωμαι.

β') Τὸ ἐγκλιτικὸν φωνήεν τῆς εὐκτικῆς ἰ συναλείφεται μετὰ τοῦ θεματικοῦ φωνήεντος, ὡς φθί'μην, φθί'το, δυ'η, δῦμεν, δαινῦτο καὶ δαινῦατο (ἀντὶ τῶν ὁμοίως ἀπαντώντων δυή, δυῖμεν, δαινῦτο, δαινῦατο)· ὡσχύτως καὶ ἐν τῷ παρκκ. λελυτο (ἀντὶ τοῦ λελυῖτο).

3. Ἡ ἀπαρέμφατος τῆς ἐνεργ. φωνῆς ἔχει πλὴν τῆς κατὰ κλήξεως -εν καὶ -ναι καὶ τήν -μεναι καὶ -μεν· ἔθεν

παρὰ τὸ ἀμύνειν καὶ ἀμυνέμεναι καὶ ἀμυνέμεν,

παρὰ τὸ τεθνάναι καὶ τεθνάμεναι καὶ τεθνάμεν·

οὔτω καὶ δωσέμεν(αι), ἐλθέμεν(αι), θέμεν(αι), δόμεν(αι) κλπ.

Σπανιώτερον εὔρηται παρὰ τὸ φιλεῖν, ἰδεῖν καὶ φιλέεν, φιλέ-ειν, ἰδ-έ-ειν καὶ φιλή-μεναι, φορή-μεναι, καλή-μεναι, τιθή-μεναι.

4. Ἡ αὔξησις, ἥτε συλλαβικὴ καὶ ἡ χρονικὴ, δύναται κατὰ

τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου νὰ ὑπάρχη καὶ νὰ ἐλλείπη· τότε ὁ τό-
νος χωρεῖ ὅσον ἐνδέχεται πορρωτέρω· οἷον λῦσε, βῆ (=ἔβη).
ἔχεν—κάθεμεν (=καθεῖμεν), ἄνεσαν (=ἀν-εῖσαν), ἔξαγε (=
ἔξαγε καὶ ἐξῆγε).

Σημειωτέον τὸ ἔ-ἦκα παρὰ τὸ ἦκα ἐκ τοῦ θέμ. ση-, ἦ-, ἦμι.

5. Ὁ λεγόμενος ἄττικὸς ἀναδιπλασιασμοὺς εἶνε συνη-
θέστερος παρ' Ὀμήρῳ ἢ ἐν τοῖς Ἀττικοῖς

ἀλάομαι (πλανῶμαι) θέμ. ἀλα- πρκ. ἀλάλημαι σημ. ἐνεστ.

ἀραρίσκω (ἀρμόζω) » ἀρ- » ἀριρα εἰμι προσηρμο-
[σμένος.

ἐρείδω (στηρίζω) » ἐρειδ- » ἐρηρέδαται, ἦρειρει-
[σιο.

ὄραω (βλέπω) » ὄρ- » ὄρωπα.

ὄρνυμι (σηκῶνω) » ὄρ- » ὄρωρα σηκῶνομαι.

ἀλύσσω (ἐκμαίνομαι) » ἀλυκ- » ἀλαλύκτιμαι.

— (ἀνέρχεται) » ἀιειθ- » ἀνήροθε, ἐνήροθε.

ἀρύω (ἀροτριῶ) » ἀρο- » ἀρορομένος.

ἄχθυμι (λυποῦμαι) » ἀχ- » ἀκηχέδαται.

ἐρείπω (ἐρειπίω) » ἐριπ- » ἐρήριπα εἶμι ἐρεί-
[πιον.

ἐρέριπιτο εἶχε γίνῃ
ἐρείπιον, κρημνισθῆ.

ὄδυσομαι (ὀργίζομαι) » ὄδυσ- » ὄδώδυσται εἶνε ὄρ-
[γισμένος.

ὄζω (μυρίζω) » ὄδδ- » ὄδώδει.

ὄρέγομαι (ἐκτείνωμαι) » ὄρεγ- » ὄρωρέχεται.

§ 12. Συνηρημένα.

1. Τὰ παρ' Ἀττικοῖς συγκαρούμενα ῥήματα παρ' Ὀμήρῳ
(§ 2, 4) συνήθως δὲν συγκαροῦνται.

ἀοιδιάει, πεινάων, μενοίνεον, ραιειάοντα,
φθονέεις, φιλέωμεν, ἐκόσμεον, ποθέοντε—ἀρώωσι.

2. Οἱ ἀσυναίρετοι τύποι τῶν εἰς -αω ῥημάτων πολλάκις πά-
σχουσιν ἀφομοίωσιν καὶ δὴ διπλῆν

α') Τὸ α ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἐπόμενον ο, ὅπερ ἔνεκα μετρι-

κοῦ λόγου ἢ διαστέλλεται ἢ μένει, ἀλλὰ τότε διαστέλλεται τὸ ἀφομοιωθὲν εἰς ω. ¹ Κατὰ ταῦτα

τὸ αο γίνεται οω ἢ ωο· οἶον γελῶντες, γελῶντες·

αω γίνεται οω· οἶον δρόω·

αου γίνεται οω ἢ ωω· οἶον δρόωσι, ἠβῶωσα·

αοι γίνεται οφ ἢ ωο· οἶον δρόοφι, ἠβῶομι.

β') Τὸ ε ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ προηγούμενον α· ὥστε

τὸ αε καὶ αη γίνεται αα· οἶον δρᾶσθαι, ἀντιάαν (ἀπαρέμφ.)

αει καὶ αη γίνεται αα· οἶον δρᾶς, εἶας (ὄριστ., ὑποτ.).

3. Τὰ μὲν εἰς -έω δὲν πάσχουσι ταύτην τὴν ἀφομοίωσιν, τὰ δὲ εἰς -άω μόνον σπανίως, ὅποτε ἢ ἀφομοίωσις γίνεται κατ' ἀναλογία τῶν εἰς -άω· ὡς

ἐπιόοντες, γίνεται ἐπιώοντες ὡς γελῶντες·

ἀρόουσι » ἀρώοσι, ὡς δρόωσι·

δηόοιεν » δηόοιεν, ὡς δρόοφι.

4. Τὰ συνηρημένα ἐμφανίζονται τριπλῆν ἔχοντα μορφήν,

α') **ἀσυναίρετα**· ὡς ἀοιδιάει, φιλέωμεν,

β') **ἀφωμοιωμένα**· ὡς γελῶντες, δρᾶσθε,

γ') **συνηρημένα**· ὡς τιμᾶ, τιμῶσι, τιμῶν, τιμῶσαι, φοβεῖ, ποίει, φιλοίη, φιλεῦντες, χολοῦμαι.

Σημ. Οἱ ἀφωμοιωμένοι τύποι καλοῦνται καὶ **ἐκτεταμένοι**.

5. Ῥήματά τινε εἰς -άω ἔχουσι καὶ τύπους εἰς -έω· π. γ. ἀντιάω, πρτ. ἦντιον, μενοινάω, πρτ. μενοίνεον κλπ.

¹ Σημ. Ὁ κ. Γ. Χατζιδάκις φρονεῖ ὅτι ἡ ἀφομοίωσις ἢ κατ' ἄλλους παρεμβολὴ τοῦ ο ἢ κατ' ἄλλους ἢ ἐκ τοῦ συνηρημένου τύπου διαίρεσις τοῦ μακροῦ εἰς δύο βραχέα καὶ ἑκτασις κατόπιν τοῦ ἐτέρου αὐτῶν δὲν εἶνε τοῦ Ὀμήρου. Ὁ Ὀμηρος κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐξέφερε πάντας τοὺς τύπους ἀσυναίρετους· κατόπιν δέ, ὅτε τὰ ποιήματα ἐγράφησαν, ἐπειδὴ εἶχεν ἐπικρατήτη πλεόν ἢ συναίρεσις, πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἀσυναίρετως ἐκφερόμενα μεταγράφησαν ¹ συνηρημένα. Ἐπειδὴ δ' ὅμως τὸ μέτρον, συνηρημένων ἢ ἐκφερομένων τῶν λέξεων, αἵτινες ἔπρεπε νὰ μένωσιν ἀσυναίρετοι, δὲν συνεβιβάζετο, οἱ λόγοι οἱ συλλέξαντες καὶ μεταγράψαντες τὰ ποιήματα, ὅπως θεραπεύσωσι τοῦτο, ἐπενόησαν τὸν καὶ νῦν ἐν χρῆσει τρόπον τῆς γραφῆς καὶ ἐκφορᾶς τῶν συνηρημένων ῥημάτων.

§ 13. Ἑνεστώς.

1. Ὀδοντόφωνον θεματικὸν χαρακτηῖρα ἔχουσι τὰ εἰς
-σσω· π.χ.

ἐρέσσω (κωπηλατῶ) ἀόρ. διήρσσσα, ἰμάσσω (μαστιζῶ) ἀόρ.
ἰμασσα,

λίσσομαι (παρκαλῶ) ἀόρ. α' ἐλ-λισσάμην, ἀόρ. β' λιτ-έσθαι,
κορύσσω (ὀπλιζῶ) πρκ. παθ. κεκορυθ-μένος.

2. Πολλὰ ῥήματα εἰς -ζω ἔχουσι θεματικὸν χαρακτηῖρα
οὐρανισκόφωνον· π.χ.

ἀλαπίζω (λεηλατῶ) ἀόρ. ἀλάπαξα. μαστιζῶ ἀόρ. μάστιξε,
πολεμίζω (πολεμῶ) μέλ. πολεμίξω, μερμηρίζω (σκέπτο-
μαι) ἀόρ. μερμηρίξει,

ἐλελίζω (σειῶ) ἀόρ. ἐν. ἐλέλιξα, πθ. ἐλελίχθη,

ῥέζω (πράττω, θύω) ῥέξω ἀόρ. ἐν. ῥορεξα (ῥορεξα), ῥεχθέν.

3. ῥήματά τινα εἰς -ζω ἔχουσι θεματικὸν χαρακτηῖρα γγ, ω;
πλάζω (πλανῶμαι) ἀόρ. ἐν. ἐπλαγξα, πθ. ἐπλάγχθη,
κλάζω (βροντῶ) ἀόρ. ἐκλαγξα, σαλπίζω ἀόρ. ἐσάλπιγξα.

Σημ. ἀρπάζω ἀόρ. ἤρπαξα καὶ ἤρπασα.

νίζω, νίψω, ἔνιψα, νένιπται (νίπτομαι),

πέδω (γωνεύω) κατα-πέφη.

4. Ἐχουσι j θεματικὸν χαρακτηῖρα τὰ

μαίωμαι (μάσσομαι) ἀόρ. ἐπ-εμάσ-σαιτο,

τελείω καὶ τελέω (τελέσσω) ἀόρ. ἐτέλεσ-σα,

ἀκείωμαι καὶ ἀκέωμαι (ἀκέσσομαι) ἀόρ. ἄκεσ-σαι,

δαίω (δάψω) ὑπ. ἀορ. δάηται, πρκ. δέδηγε,

θεαίω καὶ θεω (θέμ. θευ—).

§ 14. Μέλλων καὶ ἀόριστος α' ἐνεργ. καὶ μέσος.

1. Περί τῶν ἐχόντων τύπον διπλοῦν σ ὡς δικάσσαιτε, ἐτέ-
λεσσα, ἰδ. § 3, 5. Τὸ διπλοῦν σσ προέρχεται ἢ ἐξ ἀφομοιώ-
σεως τοῦ θεματικοῦ χαρακτηῖρος εἰς τὰ ἔχοντα ὀδοντόφωνον ἢ ἐξ

ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ ἐκπεσόντος ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν ἐχόντων χαρακτηριστῆρα βραχὺ φωνῆεν.

Σημ. Τὸ **αἰνέω** σχηματίζει μέλ. *αἰνήσω, ἄορ. ἤγησα, τὸ μάχομαι μέλ. μαχήσομαι καὶ μαχῆται, ἄορ. μαχήσατο, μαχέσσατο, ἄπ. μαχίσασθαι.* — καὶ ἄλλα ὁμοίως.

2. Ὁ **μέλλων τῶν ὑγρολήκτων** συνήθως εἶνε ἀσυναίρετος, ὡς *μενέω* (μενέσω), *ἀγγελέων*, *κερέειν*.

3. Θέματά τινὰ εἰς λ ἢ ρ διεφύλαζαν τὸ σ, ὡς *ἐκελσα* (κέλ-λω), *ἔκυρ-σα* (κυρέω), *ἔκερ-σα* παρὰ τὸ *ἔκειρα* (κείρω), *ὄρ-σω*, *ὄρσα* (ὄρνυμι).

Σημ. Ἀφομοιοῦται τὸ **δ** ἐν τῷ *ὀφέλλειε* (ὀφέλλω).

4. **Τινὲς ἀόριστοι** πρῶτοι ἐσχηματισμένοι μετὰ τοῦ σ ἀντὶ τοῦ α ἔχουσιν ἐγκλ. φωνήεντα τὰ τοῦ β' ἄορ. ο καὶ ε, ὡς

Ἵξ-ο-ν	Προστ. ἄξ-ε-τε
ἐβήσ-ε-το	λέξ-ε-ο
ἐδύσ-ε-το	ὄρσ-ε-ο, ὄρσειν
Ἰπ. οἶσ-έ-μεν(αι)	οἶσ-ε, οἶσ-ε-τε.

5. **Ἐνεστώτες** ἔχοντες σημασίαν μέλλοντος εἶνε οἱ ἐξ ἧς *καλέω*, *τελέω*, *κρεμόω*, *κορέω* (κορέννυμι) ἀνύω παρὰ τὸ ἀνύσσεισθαι, *ἐρύω* παρὰ τὸ ἐρύσσειται, *δήω*, *κείω*, *βείομαι*, *ἀνιόω*, *τανύω*, *νέομαι*.

6. **Ἀόριστοι** ἄνευ τοῦ σ π.χ. ἐκ τοῦ ἀλέομαι ἄορ. ἠλεύατο, ὑπ. ἀλεύ-ε-ται καὶ ἀλέηται, ἄπ. ἀλεύασθαι καὶ ἀλέασθαι

- » » *καίω* (θέμ. καυ-) *ἔκηα*
- » » *σεύω* (θ. σευ-) *ἔσσενα*
- » » *χέω* (θ. χευ-) *ἔχενα* (καὶ *ἔχεα*, ὑπ. *περιχεύ-ε-ται*).

§ 15. Ἀόριστος β' ἐνεργ. καὶ μέσος.

Οἱ **ἀναδιπλασιαζόμενοι β' ἀόριστοι** φυλάττουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν ἐν πάσαις ταῖς ἐγκλίσεσιν, ἢ δὲ αὐξήσις δύνα-

ται νά εἶνε ἐν τῇ ἀρχῇ. Τὸ θέμα ῥημάτων τινῶν ἔχει πολὺ ποι-
κιλωτέρους ἰδιωτισμούς.

ἀκαχίζω	=λυποῦμαι	θέμ. ἀχ-	ἀόρ. ἤκαχε, ἀκά- χοντο·
ἀπαφίσκω	=ἀπατῶ	» ἀφ-	» ἤπαφε, ἀπά'- φοιτο·
ἀραρίσκω	=προσαρμόζω	» ἀρ-	» ἤραρον = προσήμεσα, ἠύχαριστήθην ἤρεσα·
ὄρνυμι	=σηκώνω	» ὄρ-	» ὄρορον μετ. καὶ ἀμετ·
διείσκω		» δᾶ-	» δέδαε·
κῆδω	=βλάπτω	» κᾶδ-	» κεκαδών, μέλ. μ. κεκαδήσω·
λαμβάνω		» λᾶβ-	» λελαβέσθαι·
ἀναπάλλω		» πᾶλ-	» ἀμ-πεπαλών·
—		» τᾶγ-	» τεταγών·
φράζω	=δεικνύω	» φρᾶδ-	» ἐπέφραδον·
χαίρω		» χᾶρ-	» κεχάροντο·
χάζομαι	=ὑποχωρῶ	» κᾶδ-	» κεκάδοντο·
τέρπομαι		» τερπ-	» τετάρπειτο, τε- ταρπόμεσθα·
πλήσσω		» πληγ-	» ἐπέπληγον, πε- πλήγοντο·
πείθω		» πειθ-, πιθ-	» πεπιθεῖν· μ. πιθήσω·
φείδομαι		» φειδ-, φιδ-	» πεφιδέσθαι· μ. πεφιδήσεται·
κλύω	=ἀκούω	» κλυ-	» κέκλυθι, κέ- κλυτε·
κεύθω	=κρύπτω	» κευθ-, κυθ-	» κεκύθωσι·
πεύθομαι	=ἔρωτῶ	» πευθ-, πιθ-	» πεπύθοιτο·
τεύχω	=κατασκευάζω	θέμ. τευχ-, τυχ-	ἀόρ. τευκεῖν, τε- τύκοντο·

ἐρύκω	==κρατῶ	»	ἐρυκ-	»	ἤρῳ' κακε, ἐρῳ'- κακέειν.
ἐνίπτω	==ἐπιτιθεμικι, κατηγορῶ	»	ἱπ-	»	ἐνένιπε, ἦν'ί'- παπον.

Ἄοριστοι συγκόπτοντες τὸ θεματικὸν φωνῆν.

ἀλέξω	==ἀποκρούω	θέμ. ἀλεκ-	ἀόρ. ἀλαλκε, ἀλαλ- κέμεν(αι).
-------	------------	------------	----------------------------------

κέλομαι	==καλῶ, προσ- τάσσω	»	κελ-	»	ἐκέκλετο.
—	συναντῶ	»	τεμ-	»	ἔτειμε.
	φονεύω	»	φεν-	»	ἔπεφνε.

Μετὰ σημασίας διαμέσων ἐνεργητικῶν.

λαγχάνω	θέμ. λᾶχ-	ἀόρ. λελάχισι.			
λανθάνομαι	=λησμονῶ	»	λᾶθ-	»	ἐκλέλαθον == ἔκαμον νὰ λη- σμονήσῃ, λε λάθοντο== ἐ- λησμόνησαν.

Ἄξιοι σημειώσεως οἱ προμνημονευθέντες:

ἔθορον τοῦ θρώσκω, ἔμολον τοῦ βλώσκω,
ἔδρακον τοῦ δέρομαι, ἔπραθον τοῦ πέρθω,
εὔαδον, ἄδων, ἀδεῖν τοῦ ἀνδάνω,
ἤμβροτον παρὰ τὸ ἡμαριον τοῦ ἁμαριάνω.

Περὶ τῶν ἐκ πρωτατύπου θέματος ἀόρ. ἰδ. § 18.

§ 16. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος ἐνεργητικός.

1. Ἄνωμαλον ἀναδιπλασιασμὸν ἔχουσι τὸ δέδοικα καὶ δεΐδια (θέμ. δῆι-δῆι. § 1, 2) καὶ δειδέχατε (δεικνύομαι, δείκ-νύμαι). Περὶ τοῦ ἔολπα (ἐελμένος) πρβ. § 3, 1.

2. Ὁ μὲν α' παρακίμ. εὐρηται μόνον ἐν θέμασι φωνηεντολήκτοις, ὁ δὲ β' εἶνε πολὺ συνήθης, ἀλλὰ δὲν δασύνει τὸν θεματικὸν χαρακτῆρα, ὡς κεκοπώς.

3. Καὶ ἐκ φωνηεντολήκτων θεμάτων εὕρηνται πολλοὶ παρα-
κείμενοι ἄνευ κ. μάλιστα δὲ εἰς τὴν μετοχήν· π.χ.

τοῦ φύομαι, πεφύασι (παρὰ τὸ πεφύκη),

κοτέω=μισῶ, θέμ. κοτη, κεκοτηώς,

» ι-η-, τετηώς·

κάμνω=κουράζομαι, καμ-, κεκμηώς (γεν. -ῶτος καὶ -ότος)·

θνήσκω τεθνηώς (γεν. » »)

πτήσσω πτη-κ, πεπιτη-ώς -υῖα.

4. Βραχέα θεματικὰ φωνήεντα ἄνευ μεταπτώσεως καὶ
ἐκτάσεως εὕρηνται·

α') ἐν τῇ ἐνεργ. ὀριστικῇ·

παρὰ τὸ ἔοικα, ἔώκειν καὶ ἔ-ικ-ιον καὶ ἔ-ικ-την,

» πέποιθα, ἔπεποίθει καὶ ἐπέ-πιθ-μεν.

β') ἐν τισὶ θηλ. ἐνεργ. μετοχαῖς· π.χ.

θάλλω πρκ μετ. ἐνεργ. τεθηλώς, θηλ. τεθᾶλυῖα,

ἀραρίσκω ἀρηρώς » ἀρᾶρῦα,

οἶδα εἰδώς » ἰδυῖα.

γ') ἐν τισὶ πρκ. παθ. καὶ μέσοις· π.χ.

λανθάνομαι πθ. πρ. λε-λάσ-ται, λε-λάσ-μένος,

ἔοικα ὑπερσ. ἦ-ικ-ιο καὶ ἔ-ικ-ιο,

φεύγω παρὰ τὸ πέφσυγα καὶ πε-φυγ-μένος,

τεύχω παρὰ τὸ τετεύχ-αται, -ατο, συνηθέστερον τε-
-τυκ-ται, τέ-τυκ-ιο, τε τύχ-θαι, καὶ
τε-τυγ-μένος.

Σημ. Περὶ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων ἰδ. § 11, 1, περὶ δὲ ἀττικ.
ἀναδ. αὐτ. 5.

§ 17. Ὀριστός παθητικός.

Ὁ χρονικός χαρακτήρ η τοῦ παθ. ὀριστοῦ μένει ἐνίοτε ἐν
τῇ ὑποτακτικῇ καὶ πρὸ τῆς χρονικῆς καταλήξεως· τοῦναντίον
δὲ τὸ ἐγκλιτικὸν φωνήεν δύναται νὰ εἶνε βραχὺ ἐν τῷ δυτικῷ
καὶ πληθυντικῷ· ὅθεν

Παρά τὸ *μιγέωσι* λέγεται *δαμή-ω*, *δαή-ω*, *μιγή-ης*, *φανή-η*, καὶ *τραπή-ο-μεν* (*ἐτάρην*), *δαμή-ε-τε*.

Σημ. Τὸ *ει* ἐν τοῖς χειρογράφοις καὶ ταῖς ἐκδόσεσι (*δαμείω*, *δαίω*, *φανείω*, *δαμείετε*, *τραπέομεν*) εἶνε ἡμαρτημένον.

§ 18. ῥήματα εἰς -μι.

1. Οἱ κατὰ τὰ συνηρημένα ἐσχηματισμένοι τύποι (καὶ ἐν τῇ ὀριστ. τοῦ ἐνεστ.) εἰσὶ συνηθέστεροι ἢ ἐν τῇ Ῥαττικῇ· οὕτω *τιθεῖ*, *τιθεῖσι(ν)*, *προ-θέουσι(ν)*, *ιεῖσι(ν)*.

διδόεις, *διδόισθα*, *διδόει* καὶ *διδούσι(ν)*,

προστ. καθίστα παρά τὸ *ἴστη* — *ῥηγνῦσι*, *ῥηγνύ-ῃσι(ν)*.

2. Πολλὰ θέματα ἐν τῷ ἐνεστ. καὶ πρτ. ἐπεκτείνονται προσλαμβάνοντα τὴν συλλαβὴν *-νῃ* (ἐν τῷ ἐνεργ. ἐνικῶ) ἢ *-νᾶ* π.χ.

δάμ-νῃ-μι, *σκιδ-νῃ-μι*, *μάρ-νᾶ-μαι* κλπ.

3. Ἡ ὑποτακτ. τοῦ β' ἀορίστου συνήθως ἔχει πρὸ τῆς χρονικῆς κατακλιξέως ὡς θεματικὸν χαρακτηρὰ φωνῆεν μακρὸν *η* (ἡμαρτημ. *ει*) ἢ *ω*· τὸ δὲ ἐγκλιτικὸν φωνῆεν ἐν τῷ δυτικῶ καὶ πληθ. εἶνε καὶ βραχύ.

Ῥ.	1	* <i>θῆ-ω</i>	<i>θει-ω</i>	<i>γνώ-ω</i>	* <i>βῆ-ω</i>	<i>βεί ω</i>
	2	<i>θῆ-ης</i>	<i>θει-ης</i>	<i>γνώ-ης</i>	<i>στή-ης</i>	
	3	<i>θῆ-ῃ</i>	<i>θει-ῃ</i>	<i>γνώ-ῃ</i>	<i>στή-ῃ</i>	
Δ.	3				<i>στή-ε τον</i>	
Π.	1	* <i>θῆ-ο μεν</i>	<i>θει-ο-μεν</i>	<i>δῶ ο-μεν</i>	* <i>στή-ο μεν</i>	<i>στεί-ο-μεν</i>
		<i>θέ-ω-μεν</i>			<i>στέ-ωμεν</i>	
	3			<i>δῶ-ωσι</i>	* <i>στή-ωσι</i>	<i>στεί-ωσι</i>

Σημ. Ὅρθαι γραφαὶ ἐν τούτοις εἰσὶν αἱ μετὰ τοῦ ἀστερίσκου, αἱ δὲ διὰ τῆς *ει* εἰσὶν ἡμαρτημέναι.

4. οἶδα.

	Ῥνεστώσ	Παρατατικός	Ῥποτακτική	Απαρέμφατος
Ῥ.	1		<i>ῆδεα</i>	<i>ἴδ μεν(αι)</i>
	2	<i>ῆεἶδης (εις)</i>	<i>ῆδησθα</i>	
Π.	3	<i>ῆεἶδη (-ει)</i>	<i>ῆδες (ν)</i>	Μετοχ. θηλ. <i>ἴδισα</i>
Π.	1	<i>ἴδ-μεν</i>		(§ 16, 4, 6')
	2		<i>εἴδ-ο μεν</i>	
	3	<i>ἴσαν</i>	<i>εἴδ-ε τε</i>	Μέλ <i>εἴδησω</i>

5. εἰμί, θέμ. ἔσ-

	Ἐνεστώς	Παρατατικός	Ἐποτακτική	Εὐκτ.	Προστ.
Ἐν.	1	ἦα, ἔα, ἔον	ἔω, μετ εἴω		
	2	ἔσ-σί, εἶς	ἔησθα	ἔοις	ἔσο
	3	ἦε(ν), ἔην, ἦην	ἔη, ἔησι(ν), ἦσι(ν)	ἔοι	
Πλ.	1	εἶ-μέν			
	3	ἔχσι(ν)	ἔσαν	ἔωσι(ν)	

Ἀπαρέμφ. ἔμμεν(αι) καὶ ἔμμέν(αι)
 Μετοχ. εἰών, εἰούσα, εἰόν εἰόντος κλπ.
 Μέλλ. ἔσσομαι, 2 ἔν. ἔσσεται καὶ ἔσσειται

6. εἶμι, θέμ. εἶ-ι-

	Ἐνεστ.	Παρατατικός	Ἐποτακτ.	Εὐκτ.	Ἀπαρέμφατος
Ἐν.	1	ἦια ἦιον			ἦ(μ)μεν(αι)
	2	εἶσθ	ἦσθα		
	3	ἦις(ν), ἦσι(ν), ἦει, ἦε(ν)	ἦσιν	εἶη	Μέλ. εἶσομαι Ἀόρ. εἶσατο καὶ εἶεστο
Πλ.	1	ἦομεν	ἦομεν		
	3	ἦισαν	ἦσαν		

7. ἦμαι (=κάθημαι), θέμ. ἦσ-, καὶ κεῖμαι, θέμ. κει-

Ἐνεστ.	Ἐν. 1	ἦσται	
	Πλ. 1	εἶσται, ἔα-αι	κειάται, κέαται, κέονται
Παρατ.	Πλ. 3	εἶατο, ἔατο	κειάτο
Ἐποτ.	Ἐν. 3		κῆται, κῆται

Καὶ τοῦ εἶαται, εἶατο ὀρθότερον τὸ ἦαται, ἦατο.

§ 19. Ἐκ πρωτοτύπων θεμάτων ἀόριστοι.

Καὶ ἀπὸ τῆς ρίζης ἀμέσως σχηματιζόμενοι εὐρήνται ἐκ ῥημάτων εἰς -ω πολὺ πλείονες ἢ ἐν τῇ Ἀττικῇ. Καὶ ὁ μέσος ἀόριστος οὕτω σχηματίζεται:

- γηράσκω θέμ. γηρα- ἀόρ. α' ἐγήρα, γηράς.
 λύω » λυ- Μ. λύ'μην, λύτο, λύ'ντο (ἐν παθ. σημ.).
 φθίνομαι » φθι- Μ. ἐφθίτο, ὑπ. φθίεται, φθιό-
 μεσθα, εὐκτ. φθί'μην, φθίτο
 (§ 11, 2, β'), πρ. φθίσθω, ἄπ.
 φθίσθαι, μετ. φθίμενος.

κτείνω	θέμ.	κτεν-, κτιζ-	ἀόρ. I ἐν. ἔκτιζν, ἐν. ἔκτα, ὀπλ. ἔκτιζν, ὑπ. κτέωμεν, ἀπ. κτάμεναι. μετ. κτίας· μέσ. ἀπέκτατο, κιάσθαι, μετ. κιάμενος (πάντα ἐν παθ. σημ.).
βάλλω	»	βᾶλ- βλη	ἀόρ. ξυμ-βλή-την, ξυμ-βλή-μεναι, μέλ. ἔβλη-το (πθ. κζὶ μέσ.), ὑπ. βλή-ε-ται, εὐκ. βλήο (βλεῖο), ἀπ. βλή-σθαι, μετ. βλήμενος.
ἄλλομαι	»	ἄλ-	ἄλσο, ἄλτο (ἄλσο, ἄλτο), ὑπ. ἄλ-ε-ται (ἄλε-ται), μετ. ἄλμενος.
ὄρνομαι	»	ὄρ-	ὄρτο (ἀλλ' ὄρηται, ὄροιο τοῦ ὄρετο), προστ. ὄροο (ἀλλ' ὄροεο, ὄροευν (§ 14, 4), ἀπ. ὄρθαι, μέτ. ὄρμενος).
δέχομαι	»	δέχ-	ἑδέγγην, ἑδεξο, ἑδεκτο κλπ. πρσ. δέξο, ἀπ. δέχθαι. μετ. δέγμενος.

ὠσκότως ἔχουτο, χύμενος τοῦ χέω, ἔπηκτο τοῦ πήγνυμαι, ἔσσο, ἔσσοιο τοῦ σέω, ἔλεκτο τοῦ λέγω (μετρῶ, ἀριθμῶ), λεχ- (κατακλίνομαι), ἄμπνιο τοῦ ἀναπνέω, ἔμεικτο, μεῖκτο (μῖκτο) τοῦ μείγνυμι, ἐν-κίμενος τοῦ κίζω, ἔπαλιο, πάλιο τοῦ πάλλω, ἄρμενος τοῦ ἀραρίσκω, πέρθαι ἀπρ. τοῦ πέρθω, πλήτιο καὶ πλήντιο τοῦ πελάζω καὶ πίμπλημι, κλῦθι, κλῦτε καὶ μετ' ἀναδιπλ. κέκλῦθι, κέκλῦτε τοῦ κλύω.

§ 20. Θεμιστικὰ

λέγονται τὰ δηλοῦντα πράξιν συχνὰ (θαμὰ) γινομένην ἢ ἐπαναλαμβανομένην καὶ σχηματιζόμενα διὰ τῆς προσθήκης τοῦ

-κο εἰς τὸ θέμα. Εὐρήνται ἐν τῷ πικρατατικῷ ἢ ἀορίστῳ ἀνακύ-
 ζητα· π.χ.

ἔχεσκον, φιλέεσκε, βοσκέσκοντο, ζωννύσκετο,
 φύγεσκε, ἔλεσκε, ἐλάσασκε, μνησόσκετο,
 δίδοσκον, ἔφασκον, ἔσκε, στάσκον, κέσκετο.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

§ 21. Πτώσεις.

Αἱ πτώσεις τοπικῆν σχέσιν ἐκφράζουσαι πολλάκις κένται
 ἄνευ προθέσεως καὶ δὴ

α') ἡ αἰτιατικὴ ἀποκρινομένη εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ ; εἰς ποῖον
 μέρος ;

Ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδew Ἀχιλλῆος Α 322.

οἱ μὲν ἀποστρέφαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας γ 162.

β') ἡ γενικὴ ἀποκρινομένη εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ ; καὶ πόθεν ;

Νέφος δ' οὐ φαίνεται πάσης γαίης οὐδ' ὀρέων Ρ 372.

Ἄλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο. β 404.

Ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστν Β 801.

Καρπαλίμως ἀνέδν πολιῆς ἀλός ἤντ' ὀμίχλη. Λ 859.

Μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον. Α 596.

Πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος ψ 305.

γ') ἡ δοτικὴ ἀποκρινομένη εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ ; ἐν τίνι μέρει ;

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων. Β 412.

Δήλω δὴ νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα. ζ 162.

Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέρανος

ἀκροαίτη κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο, Θ 2.

Ἀοπίαι κεκλιμένοι. Γ 135. Οὐρανῷ ἐοτήριξε κάρη. Δ 444.

Χεῖρ πεδίῳ πέσε. Ε 82. Θαλάσση ἔλσαι Ἀχαιοῦς. Σ 294

§ 22. Προθέσεις.

1. Τινῶν προθέσεων υπάρχουνσι παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἄλλοι ἐπικοὶ τύποι· οἷον

τῆς ἐν ἐπ.	τύποι εἶν,	ἐνί,	εἰνί,	τῆς πρὸς ἐπ.	τύποι προτί,	ποιτί,
τῆς παρὰ	»	παραί	»	ὑπὸ	ὑπαί,	
τῆς ἀμφί	»	ἀμφίς	»	ὑπὲρ	ὑπείρ.	

Περὶ τῶν ἀποκεκομμένων τύπων τῆς ἀνά, κατά, παρὰ ἰδ. § 1, 9.

2. Ἡ ἀρχικὴ ἐπιρρηματικὴ φύσις τῶν προθέσεων παρ' Ὀμήρῳ πολλαχοῦ διεσώθη καὶ ὅτε μὲν αὗται κεῖνται ὡς αὐτοτελεῖ ἐπιρρήματα ἄνευ πτώσεως, ὅτε δὲ ἡ σύνθεσις μετὰ τῆς λέξεως εἰς ἦν ἀνήκουσιν, εἶνε πολὺ χαλαρά, μᾶλλον ἐπιρρηματικῆ.

3. Οὕτω κεῖνται ὡς ἐπιρρήματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τοῦ δέ.

Ἔν δέ=μεταξὺ τούτων, σὺν δέ=πρὸς τούτοις, πρὸς δέ=πρὸς τούτοις· μετὰ δέ=μεταξὺ τούτων, μετὰ ταῦτα, περὶ=πέριξ, πολὺ, ὑπερβαλλόντως.

Ὁ Ὀμηρὸς συνάπτει καὶ δύο προθέσεις, αἵτινες κεῖνται ἢ ὡς ἐπιρρήματα ἢ μετὰ πτώσεως· ὡς ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἰαχον—ἀμφὶ περὶ κρήνην (γράφ. καὶ ἀμφιπερὶ), ἀπὸ πρό (ἀποπρό) νεῶν—διέκ προθύρου—ὑπέκ Τρώων—ὑπέκ—νόον κ. ἄλ. π.

4. Πολλάκις αἱ προθέσεις, ἐπειδὴ διαφυλάττουσιν ἀκόμη τὴν ἐπιρρημ. αὐτῶν φύσιν, ἀνήκουσαι εἰς οὐσιαστικὸν διοριζόμενον ὑπὸ ἐπιθέτου κεῖνται οὐχὶ πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀλλὰ κατόπιν, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπιθέτου, ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀποχωρίζονται τοῦ ῥήματος, μεσολαβουσῶν μιᾶς ἢ πλείονων λέξεων. Τὸ τοιοῦτον λέγεται **τριῆσις**· π.χ.

μάχην ἐς κυδιάνειραν—ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν—

ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ—παρὰ δὲ ξεσίτην εἰάνυσσε τραπέζαν—

ἐπὶ κνέφας ἦλθε—ἐξ ἔρον ἔνιο νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς

Ἐπερίονος ἠελίοιο ἥσθιον.

5. Αἱ **διούλλαθαι προθέσεις** (πλὴν τῆς ἀνά, διά, ἀμφί,

ἀντί, ὑπαί, παραί, ὑπείρ) ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον, ὅταν κεῖνται κατόπιν τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Τοῦτο λέγεται **ἀναστροφή**· π.χ.

νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων *B* 91. λούση ἄπο βρότον αἱματό-
ενια *E* 7.

ἴκανε πάρα δῶρα φέρουσα *T*. 3. νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν
ἐδωδήν. *E* 196.

Κικόνων ὑπο δηωθέντες. *ι*. 66. φυγῶν ὑπο νηλεές ἦμαρ *ι*. 17.
πολέμῳ ἔνι κρατερός ἔσσι. *I*. 53. ὄρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον *μ*. 153.
μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα. *E* 824· πολέας διὰ κοιρανέοντα.
A 230.

Σημ. Ὅταν ἡ πρόθεσις κεῖται μεταξύ τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἐπιθέ-
του, ἀναβιβάζεται ὁ τόνος μόνον, ἂν προηγῆται τὸ οὐσιαστικόν· π.χ.
ὑπνω ὑπο γλυκερῶ *Ω* 636, σῆς ὑπὸ χερσίν. *Ω*. 638.

ἄσιν πότι σφέτερον. *P* 419. ἡμέτερον προτὶ ἄστν *ν*. 181.

μάχῃ ἔνι κωδιανείρῃ, *Z* 124. *φ* ἐνὶ οἴκῳ *δ*. 4.

6. Δὲν ἀναβιβάζεται ὁ τόνος καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει,
α) ὅταν μεταξύ τῆς προθέσεως καὶ τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀνήκει
παρεμβάλλωνται μία ἢ πλείονες λέξεις· ὡς

ποσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι. *B* 44. ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ. *Υ'*. 654.

β') ἂν ἡ πρόθεσις πάσχη ἔκθλιψιν· ὡς

ἐνάριζον ἀπ' ἔνιτα. *M* 195· τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα *λ*. 601.

7. Διάφορον σύνταξιν τῆς συνήθους ἐν τῇ Ἀττικῇ ἔχουσιν αἱ
ἑξῆς προθέσεις·

α') ἡ **ἀμφὶ** συντάσσεται καὶ δοτικῇ πρὸς δῆλωσιν τοπικῆς ἢ
αἰτιολογικῆς σχέσεως· ὡς

ἔστασαν ἀμφὶ Μενουτιάδῃ—ἀμφ' ὄμοισιν.

ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφροσι δαίεται ἦτορ.

β') ἡ **ἀνὰ** (=ἐπί, ἐπάνω) συντάσσεται καὶ δοτικῇ· ὡς

χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ—ἄμ βωμοῖσι τίθει·

γ') ἡ **μετὰ** (=μεταξύ, ἐν) συντάσσεται καὶ δοτικῇ· ὡς

μετὰ τοῖσιν ἀνέστη—μετὰ δέ σφιν ἐμέλλετο—

μετὰ χερσίν ἔχουσι—μετὰ φρεσὶ σῆσι μενουῆς·

δ') ἡ **μετὰ** (=κατόπιν ἢ ἐπὶ μετὰ αἰτιατικῆς δηλούσης

σκοπόν) συντάσσεται αιτιατικῇ καὶ τίθεται μετὰ ῥήματα δη-
λοῦντα κίνησιν· ὡς

μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο—ἤλυθον ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν (διὰ
χαλκόν).

ε') ἢ **περὶ** συντάσσεται καὶ γενικῇ (= ὑπὲρ μετ' αιτιατικῆς
πρὸς δῆλωσιν ὑπεροχῆς)· ὡς **περὶ πάντων**=ὑπὲρ πάντας.

ἐπιστάμενος περὶ πάντων—διζυρὸς **περὶ πάντων**—**περὶ πάν-
των ἔμμεναι ἄλλων**.

8. Προθέσεις τινὲς καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι ὡς ἐπιρρήματα
καὶ πάσχουσαι ἀναστροφὴν κεῖνται ἀντὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνθέ-
των ῥημάτων· οἷον

ἔνε ἀντὶ τοῦ ἔνεσιν καὶ ἔνεισιν, **ἔπι** ἀντὶ τοῦ ἔπεσιν, **μέτα**
ἀντὶ τοῦ μέεσιν, **πάρῃα** ἀντὶ τοῦ πάρεσιν ἢ πάρεισιν—**ἄνα**
ἀντὶ τοῦ ἀνάστα.

9. Ἀξία σημειώσεως εἶνε ἡ σύνταξις τῶν προθέσεων **ἐν** καὶ
ἐπι μετὰ δοτικῆς ἐν τοῖς ἐξῆς·

ἐν κοιήσῃ πεσεῖν—**ἐν χεῖροσσι λαβεῖν**—**ἐν χερσὶ τιδένα**
ἐπὶ γαίῃ κάλπεσεν—**ἐφ' Ἐκτορι ἵετ' ἀκονίσσαι**.

§ 23. Ἑγκλίσεις καὶ ἀπαρέμφατος.

1. ἀντὶ τοῦ **ἄν παρ'** Ὀμήρῳ τίθεται συνηθέστερον τὸ **κεν**.

2. Ἐπικολοῦντες σύνδεσμοι σημειώσεως ἀξιοὶ εἶναι οἱ ἐξῆς·

α') **αἰ** ἀντὶ τοῦ εἰ (ὁμοίως αἶθε, αἶ γάρ).

εἰ κε(ν) ἢ **αἶ κε(ν)** ἀντὶ τοῦ εἰάν· σπανιώτερον εἰς ὃ **κε(ν)**
ἀντὶ τοῦ ἕως ἄν·

β') **εὔτε** καὶ **ἤμος** ἀντὶ τοῦ οἷτε, **εἴμος** ἀντὶ τοῦ τότε·

γ') **ἤος** ἀντὶ τοῦ ἕως (ἡμῶρτ. εἶος, εἰως), **πάρῃος** ἀντὶ τοῦ
πρίν·

δ') **ὄφρα** ἀντὶ τοῦ ἕως καὶ ἵνα.

3. Ἡ ἀνεξάρτητος ὑποτακτικὴ (μετὰ τοῦ ἄν ἢ κεν ἢ ἄνευ
αὐτοῦ) ὡς Ἑγκλίσις τῆς προσδοκίας τίθεται πολλάκις ἀντὶ τοῦ
μέλλοντος.

Ὁδὲ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι. Α 262. π 487.

Καὶ ποτέ τις εἶπῃσιν—ὡς ποτέ τις ἐρέει. Ζ. 459, 462.

Δύσοο τεύχεα θᾶσσον· ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω. Π. 129.

Πείθειν· ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν ἤματα πάντα, δῶρα δέ τοι δώσω. Ξ 235. Α 137.

4. Διαφόρως ἢ ὡς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δύναται νὰ τίθηται ὁ ἄν (κεν).

α') ἐν τῇ ὀριστ. τοῦ μέλλοντος·

Οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει. 557, α 270.

Καὶ κέ τις ᾧδ' ἐρέει ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων. Δ. 176.

β') συχρὰ ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσεσιν·

Ἄλλ' ἴθι, μή μ' ἐρθέιζε, σαώτερος ὡς κε νέηαι. (Α. 32).

Ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον, ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγη. ο 310.

Z 143, ι 16—19 ε 192, 213, Γ 286, Ι 164.

γ') ἐν ταῖς δυνητικαῖς προτάσεσιν·

Εἰ τοῦτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν. Ε 273.

Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη· ε 76. Α,

60, Z 50, Η 378, Ι 141, X 220, ν 389.

δ') ἐν τῇ εὐκτικῇ τῇ δηλώσει εὐχῆν·

Τηλέμαχ' εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χρόνον ἐνθάδε μίμνῃς· ο

545, Z 281.

5. Δύναται νὰ μὴ τίθηται ὁ ἄν, ὅπερ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς δὲν ἐπιτρέπεται·

α') ἐν τῇ δυνητικῇ εὐκτικῇ·

Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἐηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι. γ 231.

β') ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τῇ περιεχούσῃ ὑπόθεσιν (ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς, ἀναφορικοῖς καὶ χρονικοῖς λόγοις)· οἷον

Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόνητω [τελήσομαι] ε 221.

Οὐκ ἐπιμέμφομαι... καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται. π 116.

Ζεὺς αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἐκάστω· ζ 188.

θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς

ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας· η. 201, κ. 174.

Σημ. Ὡς ἐν τοῖς ὁμοιωματικοῖς λόγοις μετὰ τὸ ὡς καὶ ὡς τε, οὕτω καὶ μετὰ τὰς παραβολικὰς τὰς διὰ τοῦ ὡς, ὅτε ἐκφερομένας καὶ ὑποτακτικῆς πολλάκις ὁ ἄν (κεν) παραλείπεται.

γ') ἐν τῇ ἀποδόσει τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τοῦ καθ' ὀριστικὴν ἱστορικοῦ χρόνου ἐκφερομένου καὶ τὸ μὴ πραγματικὸν δηλοῦντος·

Ἔνθα με κῦμ' ἀπόρραε. Ζ 358 (351 ἤδη).

6. Ἡ ἀπαρέμφατος τίθεται ἐνίοτε ἀντὶ τῆς εὐκκιῆς, πολ-
λάκις δὲ ἀντὶ προσιακικῆς.

Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν δόλιον εἶναι
καὶ οἱ πάντα γένοιτο, ὅσα φρεσὶν ἦσι μενοιῶ ρ 445.

Αὐτὸς ἀκουέμεν, αἶ κ' ἐθέλησθα. μ 49, α 291, σ 105,
λ 441.

